Nr. 81 (z dod. por.). Dnia 22 marca. Sobota. Dnia 10 (22) marca 1890 r.

PRENUMERATA Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym: W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
Za odnoszenie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie rs. 1 kop. 50.
Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświątecznych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor *Kurjera Warszawskiego* codziennie od godziny 8-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-ej rano do 1-ej w południe.

OGŁOSZENIA.
Reklamy: za jeden wiersz garmontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologja: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za eden wiersz petitowy albo jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden *wyraz* po 2 kop. każdy raz; ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz garmontowy rs. 1.
Ogłoszenia do *Kurjera* przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frendlera ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9.— Telefon Redakcji nr. 126.— Telefon Administr. 141.

Wiadomości dworskie.

— We środę mieli szczęście przedstawiać się Najjaśniejszym Państwu gubernator lubelski rz. r. st. Tchorzewski, naczelnik kaliskiego okręgu celnego Usow, kamerjunker Dworu Jego Cesarskiej Mości ks. Wilhelm Radziwiłł i dowódca 29-go czernihowskiego pułku piechoty hr. Dybicza-Zabałkańskiego, pułkownik Nikitin.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne wotywy w kościołach:

archikatedralnym św. Jana, na intencję członków archikonfraternji literackiej, o godz. 9-ej zrana;

N. Panny Marji na Nowem-Mieście, w kaplicy Matki Boskiej, o godz. 8-ej zrana;

— św. Ducha (po-paulińskim) ku czci Matki Boskiej Częstochowskiej i przed Jej ołtarzem, o godz. 10-ej zrana—i

św. Jacka (po-dominikańskim), przed ołtarzem Matki Boskiej Różańcowej, na intencję braci i siostr bractwa Różańca św., o godz. 10-ej zrana.

— Całodzienne nabożeństwa odpustowe z nieustannem wystawieniem N. Sakramentu, kazaniami, procesjami, oraz nieszporami odprawione zostaną w dniu jutrzejszym ku czci św. Józefa Oblubiebieńca N. Panny Marji w kościołach: św. Marcina (po-augustjańskim) i N. Panny Marji Loretańskiej na Pradze.

— Nabożeństwa pasyjne odprawione będą w dniu jutrzejszym, o godz. 4-ej po południu, w następujących kościołach: Przemienienia Pańskiego (po-kapucyńskim), św. Marcina (po-augustjańskim), św. Krzyża, św. Aleksandra, Wszystkich Świętych, św. Karola Boromeusza przy ulicy Chłodnej i na Powązkach, N. Panny Marji na Nowem-Mieście, św. Antoniego (po-reformackim), św. Trójcy (po-trynitarskim), Narodzenia N. Panny Marji (po-karmelickim), śś. Piotra i Pawła, N. Panny Marji Łaskawej (po-pijarskim), św. Kazimierza na Tamce, św. Ducha (po-paulińskim) w języku niemieckim, N. Panny Marji Loretańskiej na Pradze, oraz w kaplicach: szpitala Dzieciątka Jezus i Towarzystwa dobroczynności.

— W kościele św. Anny (po-bernardyńskim) jutro po nieszporach wystawiony będzie N. Sakrament w monstrancji, poczem odśpiewana zostanie litanja o sercu N. Panny Marji na intencję arcybractwa czci Niepokalanego Serca N. Panny Marji.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Zajęci egzekucją polityczną księcia Bismarka, z którego ustąpieniem „wedle znaków na niebie i ziemi" rozpocznie się prawdopodobnie nowa, pomyślniejsza i zacniejsza era w życiu państw i narodów, nie mieliśmy wolnej chwili do rozpatrzenia się w innym ważnym fakcie bieżącego tygodnia, zmianie rządu we Francji.

Na chwilę przeto porzucamy Niemcy, gdzie sytuacja powoli dojrzewać będzie, tu zaznaczając tylko, że na razie o tyle jeszcze przesilenia tamtejszego uważać nie można za ukończone, o ile dotąd nie rozstrzygnęły się losy dotychczasowego sekretarza stanu spraw zewnętrznych rzeszy niemielkiej, hr. Herberta Bismarka. Wprawdzie *Reichsanzeiger* onegdajszy powierza mu prowizoryczny zarząd także pruskiego ministerjum spraw zewnętrznych, którego funkcje spełniał dotąd książę Bismark, ale nominacja ta nie może przesądzić dalszych postanowień hr. Herberta, który nosi się podobno z zamiarem ustąpienia. W takim razie otwarłyby się po nim dwa wakanse: sekretarza stanu spraw zewnętrznych rzeszy niemieckiej i—skutkiem świeżej nominacji—pruskiego ministra spraw zewnętrznych. Być może, że—jak dotąd—obie te funkcje skupione zostaną w rękach jednego męża stanu. Najwięcej podobno widoków ma dotąd ambasador londyński, hr. Hatzfeld.

A teraz do Francji.

We wtorek prezes nowego gabinetu francuskiego, p. Freycinet, złożył w izbach tradycyjną deklarację, która opiewa:

„Gabinet przejęty jest żywo poczuciem swej odpowiedzialności i swoich obowiązków; zastosuje on swoje czynności do życzeń, przez kraj wyrażonych. Wzorem naszych poprzedników postaramy się bronić energicznie nietylko instytucyj republikańskich, ale i całego dzieła demokracji, jakie dawniejszym okresom prawodawczym zawdzięczamy.

„Z równą serdecznością odzywamy się do wszystkich frakcyj stronnictwa republikańskiego i będziemy starali się wszystkie siły skojarzyć w jeden ścisły związek. Nikogo nie odpychamy; na gruncie republikańskim powitamy chętnie wszystkich ludzi dobrej woli, gotowych pracować wspólnie z nami nad dziełem reform gospodarczych i socjalnych i dojdziemy tą drogą do utworzenia owej wielkiej, otwartej dla każdego, wyrozumiałej i pokojowej republiki (oklaski), która przybierze odtąd charakter insiytucji trwałej i będzie upragnionym kresem walk, jakie obecnie przeżywamy.

„Naród wyraził niedwuznacznie swą wolę odnowienia podstaw systemu celnego; oczekuje on upływu traktatów handlowych w r. 1892-im, aby oznaczyć nowe taryfy, i zażąda wówczas skutecznej obrony rolnictwa i narodowej pracy (oklaski). Rząd łączy się ochoczo z tą myślą; postara się on, ażeby w r. 1892-im nie tamowało nic swobody postanowień parlamentarnych, nawet wobec zaprzyjaźnionych mocarstw. Żyjemy w epoce socjalnego przeistoczenia, w której położenie klas pracujących słusznie stanowi przedmiot nowych troskliwych badań (oklaski).

„Pierwszym obowiązkiem władz publicznych jest zwrócenie uwagi na ludność pracującą i ułatwienie jej przejścia do lepszych stosunków. Żaden rząd nie może uchylić się z pod tego obowiązku, a rzeczpospolita musi odczuwać go silniej, niż każdy rząd inny. Przedstawimy wkrótce projekta ustawodawcze, mające na celu rozwinięcie warunków pomocy, opieki, ducha wzajemności, jednem słowem wszystkich żywiołów stopniowej poprawy losu robotników, ażeby im na stare lata zapewnić byt spokojny.

„Osądzicie nas zresztą wedle naszych działań, nie przyrzeczeń. Pragniemy być rządem w prawdziwem tego słowa znaczeniu. Za obowiązek nasz uważamy nietylko stosować na wewnątrz ustawy i jednać Francji szacunek na zewnątrz; akcja rządu musi stwierdzać się wśród wszelakich objawów narodowego życia, wszędzie i zawsze obywatel francuski czuć powinien, że tok spraw publicznych nie zostawiony jest przypadkowi, ale słucha trwałych i nieprzerwanych impulsów."

Deklarację swoją zakończył p. Freycinet prośbą o zaufanie izby „do swoich naturalnych doradców", którzy zasłużyć na nie pragną „swą dobrą wolą, swą stanowczością, swem zamiłowaniem postępu, swojem poświęceniem dla Francji i rzeczypospolitej".

Zaledwie prezes gabinetu skończył, wbiegł na trybunę ex-minister i ex-wodewilista, p. Edward Lockroy, aby imieniem stronnictwa radykalnego zażądać od gabinetu wyraźnych oświadczeń, iż gotów jest wykonać ściśle i wiernie ustawy szkolne i wojskowe. P. Freycinet przyrzekł. Tu wszakże bojąc się, aby słowa p. prezesa ministrów nie uznano za stwierdzenie radykalnego charakteru nowego rządu, powstał p. Leon Say, przyjaciel Ribota, i oświadczył, iż rząd, zdaniem jego, może prowadzić tylko politykę umiarkowania (oklaski w centrum). Mówca i jego towarzysze pragną takiego zastosowania rzeczonych ustaw, które nie obrażałoby uczuć wielkiej części wyborców francuzów (oklaski na katolicko-monarchicznej prawicy). Rząd nie powinien być rządem walki, skoro program jego jest programem polityki umiarkowanej. Jeżeli rząd będzie wyrozumiałym, liberalnym i umiarkowanym, mówca poprze go wraz ze swojem stronnictwem (oklaski w centrum i na prawicy). Przy głosowaniu nad porządkiem dziennym, wyrażającym zaufanie do programu rządowego, prawica wstrzymała się od głosu, a Leon Say ponownie oświadczył, że będzie głosował za rządem, który rozwinął przed sobą program umiarkowany. Wotum zaufania uchwalono 318 głosami przeciw 78.

P. Freycinet okazał się jak zwykle mistrzem: udając, że przyrzeka wszystko wszystkim, nie przyrzekł właściwie nic nikomu. Na razie zadowolnił i radykalistów i członków wytrawnego centrum i bulanżystów; skoro wszakże pierwszy efekt misternej djalektyki przeminął, zorjentowali się wszyscy, że nowy gabinet, złożony w części z radykalnych, w części z umiarkowanych żywiołów, jest zagadką, którą przyszłość dopiero odcyfrować zdoła.

To też przyjęcie, jakie rządowi zgotowała prasa, wiąże się ściśle z barwą każdego stronnictwa. W ogóle zaznaczyć można, że najprzychylniej ocenią gabinet p. Freycineta organa umiarkowane, podczas gdy radykalne i wyrażające opinję lewego centrum nie ukrywają swego niezadowolenia, a monarchiczne wprost urągają. *République française* wierzy zwłaszcza w nazwiska Ribota, Constansa, Develle'a i Roche'a. *Estafette* streszcza program Freycineta w haśle „polityka pojednania i pracy narodowej". Nieuprzedzona opinja publiczna Francji przyrzeka sobie wiele pożytku z gabinetu, w którym kojarzy się tyle pierwszorzędnych talentów politycznych, że wymienimy tu choćby tylko Constansa, Freycineta i Ribota.

Br. Z.

Dla suchotników.

Jeżeli do klęsk, trapiących rodzaj ludzki, można stosować stopnie porównania, suchoty są klęską w stopniu najwyższym.

Porywają one ludzi pomiędzy 20-ym a 40-ym rokiem życia, ludzi, którzy doszedłszy do swego zupełnego rozwoju i zawodowej biegłości, wytwarzają najwięcej, wyrównywając w ten sposób przez swą pracę niedobory, jakie na karb jednostek niewytwórczych, dzieci i starców, muszą być odniesione. Powalają one na łoże boleści ojców rodzin w pełni sił życia, w tych latach właśnie, w których na nagromadzenie pewnych zasobów, mogących zapewnić byt rodzinie, nie mieli jeszcze dostatecznego czasu.

Tymczasem, jak praktyka lekarska wykazuje, *suchoty są wyleczalne*, a szanse otrzymania dobrych wyników są tem większe, im wcześniej leczenie rozpoczęte zostało. Bez względu na to, czy znajdziemy w przyszłości środek, któryby niszczył doszczętnie przyczynę choroby—lasecznik gruźliczy, czy nie, zapewnienie choremu świeżego, asceptycznego powietrza i konsekwentnie przeprowadzona zasada aëracji stanowi najważniejszy warunek wyleczenia. Wszędzie, gdzie tylko można zapewnić choremu powietrze, posiadające powyżej wzmiankowane własności, leczenie suchot jest możebne, a tak zwane leczenie klimatyczne o tyle tylko mieć może znaczenie, o ile w danym klimacie nieustannie dbać będziemy: o czystość powietrza, wentylację mieszkania i odpowiednie odżywianie, energję ustroju utrzymujące. Sam klimat nie leczy choroby bez uwzględnienia powyższych warunków, tak samo, jak nie istnieje klimat, któryby od suchot zabezpieczał.

Czystego powietrza więc dla suchotników, czystego powietrza! Nie znajdziemy go jednak w szpitalach ogólnych. Dla zagrożonych suchotami, bez względu na stopień rozwoju choroby, szpital ogólny jest tylko domem przedpogrzebowym w całem tego słowa znaczeniu. Szpital ogólny, w których suchotnicy narażani są na ciągłe wdychanie zarazków chorobotwórczych, traci całkiem charakter instytucji dobroczynnej, przyczynia się bezpośrednio do rozwinięcia suchot i skraca nieszczęśliwym życie. Niedość na tem: suchotnicy narażają chorych, na jednej sali z nimi przebywających, na bezpośrednie zarażenie się straszną chorobą. Do jakiego stopnia łączenie suchotników z innymi chorymi jest niebezpieczne, przekonywają ściśle poszukiwania G. Korneta, który wykazał, iż w 38-iu salach, w których mieścili się suchotnicy, tylko w 4-ch nie znalazł w kurzu tych sal ustrojów chorobotwórczych.

Śmiertelność wśród suchotników, mieszczących się w szpitalach ogólnych, jest przerażająca. Wynosi

ona w szpitalach warszawskich przecięciowo przeszło 33%! Z pozostałych $^2/_3$ części w następnym roku połowa na stole sekcyjnym się znajdzie, a po upływie pewnego czasu z całego tysiąca lub tysięcy leczonych w szpitalach zaledwie *kilka osób ocaleje.*

Jak na to poradzić — pyta dr. Dobrzycki — i natychmiast odpowiada: porównajmy te cyfry z cyframi, jakich nam dobrze urządzone sanatorja dla chorych piersiowych dostarczają, z cyframi, wziętemi ze specjalnych izolowanych oddziałów dla chorych na piersi, a zobaczymy, gdzie leży ratunek, w którą stronę usiłowania ludzi dobrej woli skierowane być winny.

Tak jest, potrzeba oddzielnych sanatorjów dla suchotników jest niezbędną, domaga się ich tak miłosierdzie, jak dobrze zrozumiana korzyść własna społeczna, które najpożyteczniejszych swych synów na straszną chorobę, zwaną suchotami, traci. Sanatorja, o których mowa, powinny być urządzane po za obrębem miasta, najlepiej jednak w okolicy podmiejskiej. Sąsiedztwo lasu, a przynajmniej parku sosnowego, lub wreszcie ogrodu, zabezpieczającego chorych wśród letnich upałów od słońca, stanowi konieczny warunek, brak którego uniemożebnia zastosowanie äëroterapji w ścislem tego słowa znaczeniu. Bliskość głównej arterji komunikacyjnej, lub w ogóle dobra z miastem komunikacja, jest również nader pożądaną. Atoli przestrzeń, dzieląca miejsce pobytu chorych od samej drogi, powinna być taką, aby zabezpieczała od pyłu i kurzu. Warunek to niezmiernie ważny, kurz bowiem jest najstraszliwszym suchotników wrogiem. Ochrona budynków od wiatru północnego powinna być również braną w rachubę przy obieraniu miejsca pod budowę baraków w sanatorjum. Łatwa dostawa mleka i jego przetworów jest warunkiem niezbędnym.

Wpływ szpitali ogólnych na suchotników jest tak fatalny, iż lekarze powinni wszelkiemi siłami chorych na piersi skłaniać do pozostawania w domu, jeżeli sanatorjum specjalne nie istnieje lub dostać się do niego niepodobna. Przynajmniej chorzy u siebie nie oddychają miazmatami szpitalnemi, mogą na każde zawołanie urządzać wentylację swych mieszkań i zachować czystość powietrza, ten jedyny może zbawienny na suchoty warunek.

Sanatorja podobne w Europie zachodniej istnieją oddawna. Pół wieku mija od chwili, gdy staraniem dwóch lekarzy londyńskich, Forbes'a i Williamsa, ufundowany został pierwszy szpital, wyłącznie dla suchotników przeznaczony, w dzielnicy Londynu, zwanej Brompton. Sanatorjum to jest wzorem, do którego wszystkie inne powinny się zbliżać powoli: wyborna wentylacja, znaczna objętość sal w stosunku do liczby chorych, zasada niegromadzenia naraz wielu chorych w jednem miejscu, pobyt ich prawie przez dzień cały na zewnątrz sal sypialnych, obszerne pasaże spacerowe, czystość bez zarzutu—oto, czem zwalcza medycyna angielska suchoty, tego nieubłaganego raka ludzkości.

U nas podejmowano usiłowania w tym kierunku. Pierwszem takiem sanatorjum był szpital dla chorych piersiowych w Mieni, o 1½ godz. od Warszawy, przy kolei terespolskiej. Lecznica ta istniała od r. 1879—1882-go i funkcjonowała jedynie w ciągu 4-ch miesięcy letnich. Podstawę leczenia stanowiły: ciągły pobyt chorych na otwartem powietrzu w ogrodzie szpitalnym, wycieczki do lasu podczas stałej pogody, oraz pożywna djeta, a przedewszystkiem dostatek mleka. Bardziej chorych, którzy musieli leżeć, wynoszono z łóżkami do ogrodu, a sale były dniem i nocą starannie wentylowane. Sprawozdania roczne, pomieszczane przez dra Dobrzyckiego w *Medycynie*, wykazują, ile lecznica w Mieni dobrego chorym oddała.

Mając na uwadze tyle dodatnie rezultaty, w sanatorjach otrzymywane, dr. Dobrzycki w r. 1879-ym przedstawił inspektorowi szpitali cywilnych wielkie korzyści, jakieby ubodzy mieszkańcy Warszawy osiągnęli, gdyby cały szpital w Mieni zamieniony został na lecznicę dla chorych piersiowych. Projekt jednak pozostał projektem.

Obecnie dr. Dobrzycki nanowo głos zabiera i o sanatorja w imię dobra ogólnego woła. Bez wątpienia przy przeniesieniu szpitala Dzieciątka Jezus komitet o przeznaczeniu choćby jednego pawilonu dla suchotników pomyśli. Byłaby to jednak kropla w morzu, gdyż każde bez wyjątku miasto gubernjalne podmiejskie sanatorjum suchotnicze posiadać powinno. Wobec strasznych spustoszeń, jakie suchoty w najprodukcyjniejszej warstwie ludności czynią, wszelkie, choćby na najmniejszą skalę początkowanie w tym względzie jest zbawiennem i pożądanem.

Sztuczne chmury.

Wiosna, przynosząc nam rozkosze, przynosi i klęski. O pierwszych zaczęli już śpiewać (kalendarzowi) poeci, o drugich rozprawiają rolnicy. Widmo przymrozków nie daje spać spokojnie właścicielom wielkich sadów owocowych i winnic... na Zachodzie i skłania ich do pilnego zajmowania się mało u nas znanym wynalazkiem sztucznych chmur.

Jak wiadomo—choć może niewszystkim mieszczuchom—skutecznym środkiem przeciw rannym przymrozkom, zjawiającym się nagle po ciepłych dniach maja, a nawet i czerwca, jest dym.

We Francji, w okolicach nadreńskich Niemiec, przemyśliwano nieraz nad tem, jakby módz otrzymać dym w takich kłębach, ażeby owiewały one całe ogrody i plantacje. Po słynnej klęsce kwietniowej r. 1884-go, która dotknęła Alzację, mer miasta Colmaru, Schlumberger, powziął myśl produkowania na przyszłość dymu na wielką skalę.

Z nastaniem pory wiosennej nad plantacjami czuwa odpowiednio przysposobiona straż i gdy termometr zaczyna gwałtownie spadać, zapala przygotowane zawczasu rezerwoary smoły, mające każdy po 40 kilogr., i całkiem pomyślnie zapobiega klęsce.

Sposób ten okazał się szczególnie zbawiennym w maju r. z., kiedy przymrozki dochodziły 3^0 niżej zera. Dziś miejscowości, sąsiadujące z Colmarem, naśladują go, że wspomnimy tutaj Turckheim.

Zauważono, że jeszcze o godz. 8-ej rano nad ogrodami i winnicami unosiły się w postaci lekkiej mgły, smołowe owe opary.

Ponieważ idzie o możliwą redukcję kosztów tej prezerwatywy, więc starano się zużywać jaknajmniej materjału palnego. Doprowadzono też do tego, że wypada nie więcej nad 5 fr. na hektar, co w porównaniu z cyframi wyrządzanych przez przymrozki strat, stanowi wydatek małoznaczny.

Najważniejszą jednak pozycją w tym rozchodzie jest opłacenie personelu, zajmującego się czuwaniem w nocy i ewentualnem zapalaniem ogni; syndykat sztucznych chmur, utworzony przez właścicieli winnic koło Colmaru, używał kilkakrotnie do 140 ludzi, a że przytem zdarzają się nieraz fałszywe alarmy, t. j. temperatura nie spada tak nizko, jak na razie sądzićby można, przeto interesowani silą się nad wynalezieniem sposobu, któryby w wypadku tym mógł pracę ludzką zastąpić.

Gdy zważyć tę okoliczność, że dziś istnieje nad Renem i w południowej Francji mnóstwo stowarzyszeń ochrony przeciw przymrozkom, wypadnie, iż w sumie wydatkują one bądźcobądź znaczne kwoty.

Powstał więc pomysł zastosowania i w tym razie elektryczności. Zbudowano zapalacze automatyczne, mające tę własność, że same rzucają silne dostatecznie iskry na wszystkie kadzie lub doły ze smołą, gdy tylko odpowiedni przyrząd, którego opisywać w tem miejscu nie możemy, zostanie nastawiony. Zamiast więc całych tłumów, potrzeba jednego tylko człowieka, a co najwyżej kilku.

Twórcą tego pomysłu jest inżenier Lestelle; *Dziennik rolnictwa praktycznego* oddaje mu ogromne pochwały.

Pernet obmyślił zapalacz elektryczny uproszczony. Łatwo odgadnąć, że tu, jak i tam, ważną rolę odgrywać musi nić transmisyjna, stanowiąca komunikację pomiędzy przyrządem głównym a wszystkiemi rezerwoarami smoły. Podobnież łatwo się domyśleć, że smoła rozstawiona być musi w odpowiednich odległościach zawczasu na przeciąg całych paru miesięcy. A już rzeczą mniej trudną jest zabezpieczenie jej od deszczu i wpływów powietrza.

Zdawałoby się, że w walce z przymrozkami ogrodnicy i plantatorzy są zupełnymi i zadowolonymi już z siebie zwycięzcami? Bynajmniej. Człowiek jest nienasycony, złośliwy i wpadł na koncept skorzystać z samego chłodu dla obezwładnienia go.

Przebiegłej tej akcji dokonywa t. zw. „pyromotor". Jest to przyrząd, który usuwa prawie całkiem potrzebę pomocy ludzkiej, naturalnie w nocy, w chwili niebezpieczeństwa, dla wytworzenia sztucznych chmur.

Dzieje się to na zasadzie mechanicznej. W odpowiedni sposób umieszczona rurka z rtęcią, kształtu prostokąta, w chwili oziębienia się powietrza, przez samo skurczenie się rtęci, zmienia swój środek ciężkości, wychodzi z równowagi stałej i wówczas uderza z należytą siłą w zapalacz, o którym mowa wyżej.

Czyż to nie proste i nie cudowne zarazem?

Naturalnie rurka winna posiadać znaczną wagę, inaczej bowiem ruch jej nie będzie w stanie wprowadzić w ruch zapalacza z nićmi transmisyjnemi.

W kwietniu r. z. hodowca owoców na wielką skalę w Colmarze, Kenig, ceniony w Niemczech ziemianin, wprowadził u siebie powyższy automat i, zdając z niego w specjalnych pismach sprawę, powiada, iż „jest bez zarzutu".

Jeśli gdzie, to chyba szczególnie u nas, przymrozki wiosenne wyrządzają ogromne straty. Szkółki leśne i ogrodowe, całe pożółkłe z zimna i zmartwiałe, to smutny i nader częsty w kraju naszym widok. Możeby więc nie zaszkodziło, gdyby i u nas zbadano bliżej sprawę „sztucznych chmur"? □

Od administracji.

Z powodu kończącego się kwartału uprzejmie prosimy sz. prenumeratorów o wczesne nadesłanie przedpłaty na kwartał następny, od tego bowiem zależy regularny odbiór naszego pisma.

Niezależnie od ogłoszonych przez nas książek po zniżonej dla prenumeratorów *Kurjera* cenie, nadmieniamy, że wyszłe w tych dniach nowości: ***Nowele Gomulickiego*** oraz ***Nowele A. J. Sęka***, których cena wynosi po ***rublu***, prenumeratorzy nasi nabywać mogą w kantorze oraz u roznościcieli *Kurjera* po ***kop. 70.***

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

= W Moskwie, jak donoszą dzienniki tamtejsze, jeszcze w r. b. ma być urządzona wystawa budowli ogniotrwałych. Na wystawie robione będą jednocześnie próby z materjałami ogniotrwałemi.

= Według informacyj *Nowosti*, senat rządzący wyjaśnił, że przy obliczaniu stempla spadkowego brane być winny kupony od papierów procentowych aż do dnia śmierci spadkodawcy.

= Za trzy tygodnie, po świętach Wielkiej Nocy, rozpoczną się roboty kanalizacyjne; w tym właśnie terminie zorganizowane zostaną partje robotnicze, złożone z kopaczów, mularzy, cieśli do rusztowań i brukarzy; przed tym wszakże terminem znaczna liczba robotników otrzyma zajęcie przy uporządkowaniu składów materjałów, potrzebnych do robót kanalizacyjnych, z których główny znajduje się na placu Krasińskich, a dwa przy zbiegu ulic Wilczej i Leopoldyny, i wyniesieniu materjałów na miejsce budowy kanałów. Budowa kanału burzowego, sklepieniowego, w alejach Jerozolimskich, została ukończoną do punktu, w którym zaczyna się kanał rurowy żelazny. Obecnie przy zbiegu alei Jerozolimskiej i Nowego Świata dokonywa się połączenie prawego kanału alei Jerozolimskiej z kanałem burzowym, idącym ku Wiśle.

= W tutejszym kantorze pocztowym rozpoczęto sprzedaż blankietów pocztowych w formie sekretników, nowo wprowadzonych w korespondencji miejskiej, krajowej i zagranicznej. Sekretniki pocztowe na równi z markami i kopertami sprzedawane będą w prywatnych handlach po cenie: miejskie 5½ kop., krajowe 7½ kop. i zagraniczne 10½ kop.

= Kwestja systemu oświetlania szpitala dla obłąkanych w Tworkach dotąd nie jest zadecydowana, gdyż projektowanego przez komitet budowy szpitala oświetlenia elektrycznego kosztem rs. 42,278 ministerjum nie zatwierdziło.

= Gmach po-pijarski przy ulicy Jezuickiej, w którym obecnie mieści się archiwum akt dawnych, ma być w krótce skanalizowany. Powzięto projekt, aby przy nadarzającej się sposobności wpuścić do kanałów rynny deszczowe kościoła po-pijarskiego przy ulicy Świętojańskiej. Według projektu, rynny kościoła mają być przyłączone do ogólnej sieci ścieków rzeczonego domu, a koszta robót obliczono na sumę rs. 500. Magistrat obecnie krząta się około wyszukania odpowiedniego funduszu na pokrycie rzeczonego wydatku.

= Na ul. Chmielnej za Sosnową rozpoczęto układanie rur wodociągowych, które przeprowadzone będą aż do Żelaznej.

= Zarządzający warszawskim kantorem banku państwa, baron Driesen, bawił w tych dniach w Radomiu, gdzie zwiedzał biura miejscowego oddziału banku państwa. Celem tej podróży jest sprawa przeniesienia kieleckiego oddziału banku do Radomia.

= Zarząd kolei konnych, czyniąc zadość wygodzie publiczności, wydał polecenie konduktorom i stangretom, aby na każde żądanie osób, pragnących zająć miejsce w wagonach, powozy zatrzymywano lub zwalniano biegu. Pragnąc, aby polecenie to ściśle było wykonywane, zarząd zwraca się do publiczności z prośbą o wskazywanie numerów konduktorów lub stangretów, nie stosujących się do powyższego rozporządzenia lub w razie niemożności zauważenia o wskazanie numeru znajdującego się na dolnej części platform, o składanie odpowiednich zażaleń w skrzynkach na stacjach lub też pod adresem zarządu Towarzystwa. Kontrolerzy, znajdujący się na linjach, są obowiązani przyjmować ustne zażalenia.

= Ze spraw kanalizacyjnych notujemy następujące: Na odbytej licytacji na dostawę 350 pokryw do szluz na użytek wodociągów, utrzymała się firma S. Arnd, która podała najniższą ofertę 5.40 za sztukę. Stosownie do polecenia komisji technicznej komitetu kanalizacyjnego, zawezwanych zostało pięciu przedsiębiorców o złożenie deklaracyj na roboty ziemne kanału burzowego w alei Jerozolimskiej, a mia-

nowicie: Steinert i Jantzen, Szuster i Peschl, Aron Kleyf, Kuksz i Luedtke, Stanisław Rohn. Zarząd komunikacji wystąpił z projektem przedłużenia wskutek posunięcia bulwarku alei Jerozolimskiej o 50 sążni, na 10 sążni szerokości. Natomiast p. W. H. Lindley projektuje 15 sążni, mając na względzie, że aleja tym sposobem stać się może ważną arterją komunikacyjną pomiędzy dolnem a górnem miastem, zwłaszcza, jeżeli przyjdzie do skutku budowa stałego mostu w tem miejscu.

= Biuro inżeniera Preyssa, zawiadującego siecią rur wodociągowych, które dotychczas mieściło się w lokalu zarządu, przeniesione zostaje od d. 1-go kwietnia r. b. do budynku po koszarach mirowskich.

= Podług projektu trzeciej serji robót kanalizacyjnych, ulica Elektoralna miała być zaopatrzona w kanał rurowy o 15-calowej średnicy. Z powodu jednak niewykonania kanałów na ulicach: Gnojnej, Zimnej, Orlej itd. i co zatem idzie, zbyt silnego naporu wody na Elektoralnej, komisja techniczna komitetu kanalizacyjnego postanowiła na tej ulicy wybudować kanał murowany klasy pierwszej, wskutek czego kosztorys wzrósł o 1,300 rs.

= Z powodu zafałszowywania produktów spożywczych, p. o. oberpolicmajstra zwraca szczególną uwagę na mleko, które najczęściej podlega rozmaitym podrabianiom. Zwykle rozcieńcza się ono obfitą przymieszką wody i aby uczynić je bardziej gęstem, dodają krochmalu rozrobionego, dekstryny, przetworu z iglic cisowych, żywicy, odwaru siemienia lnianego i t. p., a jeżeli kwaśnieje, dosypują kredy lub sody. Również jest szkodliwe mleko od krów chorych i wówczas staje się przyczyną rozwoju takich chorób epidemicznych, jak: ospa, tyfus, szkarlatyna, błonica i t. p. Tolerowanie w handlu masła sztucznego (oleo-margaryny) powoduje, iż masło naturalne rzadko się znajduje; najnowszy sposób fałszowania masła jest następujący: bierze się sadła wieprzowego, stearyny i oleju z nasion bawełny, a do zabarwienia na kolor żółty używa się szafranu, marchwi, wreszcie farb trujących. Fałszowanie kawy również jest rozpowszechnione z mieszaniny mąki, gliny i gumy tragantowej, do kakao dodają cegły tłuczonej, w pieprzu mielonym znajdowano trociny, gips, piasek i t. p., a zaczynającą się psuć mąkę potrosze zaprawiają alkaljami siarczanu miedzi lub cynku. W cukierniach do zafarbowania pieczywa używa się silnie trującej gumiguty, kwasu pikrynowego, trójsiarku arsenu i t. p. Do farbowania napojów (wina, likieru, wody owocowej) używają arszeniku, zawierającego fuksynę. Wreszcie w ostatnich czasach pojawił się cukier sztuczny z węgla, zwany sachaRyną. Produkt ten z powodu taniości i nadzwyczajnej słodyczy używany jest w ogromnych masach do wyrobu konfitur i syropów, chociaż pomiędzy sachaRyną a cukrem prawdziwym ani pod względem chemicznym, ani też fizjologicznym nie ma najmniejszego podobieństwa.

= Zarząd schronienia nieuleczalnych paralityków w zamieszczonej we wczorajszym numerze naszego pisma prosi odezwie o składanie ofiar w samym zakładzie. Otóż schronieni to mieści się w domu nr. 32 przy ulicy Nowo-wiejskiej.

= Pojutrze w mieszkaniu starszego, p. Reidla, przy ul. Białej nr. 4-ty, odbędzie się półroczna sesja zgromadzenia iglarzy, szpilkarzy i pilnikarzy.

= P. Wacław Sobierański z Warszawy, doktor nauk przyrodniczych, uzyskał d. 10-go b. m. stopień doktora medycyny w uniwersytecie strasburskim, przedstawiwszy przytem rozprawę: „*Pharmakologische Untersuchungen über das Timbo, eine in Brasilien beim Fischfang benutzte Drogue*".

= Członkowie rady zarządzającej kolei wiedeńskiej pp. Lysen i Guillot, przybyli na ogólne zebranie akcjonarjuszów, opuścili już Warszawę

= Prezes zarządu kolei dąbrowskiej i fabryczno-łódzkiej, Bloch, wyjechał wczoraj do Petersburga.

= JE. arcybiskup warszawski, ks. Wincenty Chościak Popiel, w dniu wczorajszym powrócił z Włocławka.

= **Z teatru i muzyki.**

* Trupa russka odegra jutro, o godzinie 1-ej z południa sztuki p. t. „I mądry czasem strzeli bąka"; dochód przeznaczony na rzecz kasy pożyczkowej artystów.

* Zamiast projektowanej „Violetty", odśpiewani będą jutro „Hugonoci", z gościnnym udziałem pani Rossini i p. Salto.

* Teatr Rozmaitości wystąpi jutro z komedją Halma „Hrabia René".

Dzisiaj tamże „Lena" Jasieńczyka.

* „Niebieska grota" ukaże się jutro po raz szósty na deskach teatru Małego.

Widowiska jutrzejszego dopełni wodewil „Nad Wisłą", w którym panna Czosnowska odtwarza tak wybornie rolę Szulmanowej.

* Repertuar operowy przyszłego tygodnia zapowie na czwartek „Faworytę" i na sobotę „Bal maskowy" z panną Russel i p. Salto.

Projektowane zaś wznowienie „Afrykanki" ulegnie opóźnieniu.

* P. Rapacki objął rolę barona w „Serafinie", grywaną przez Żółkowskiego.

* W zapowiedzianem na poniedziałek „Małżeństwie Apfel" Zalewskiego, rolę Czaputkiewicza przedstawi pierwszy raz p. Frenkiel.

* Krotochwila Wacława Jasieńczyka i Wincentego Kosiakiewicza p. t. „Komedja do współki" pozyskaną została dla naszej sceny.

Nowość ta, urodzona pod piórem dwóch wysoce utalentowanych autorów, wystawioną zostanie na rozpoczęcie sezonu przy ulicy Królewskiej.

= Z „Lutni".

Z pomiędzy zwyczajnych członków „Lutni" znowu około dwudziestu zapisało się do chóru przygotowawczego.

Z końcem sezonu liczba śpiewaków, przygotowanych do popisów publicznych, wyniesie okrągłą liczbę stu osób.

= Benefis.

Jutrzejszy koncert w Dolinie szwajcarskiej na benefis p. A. Sonenfelda będzie złożony wyłącznie z kompozycyj, naszym melomanom nieznanych.

Przy pulpitach zasiądzie 50 osób.

= Ze sztuki.

* Obraz Aleksandra Suchorowskiego p. t. „Pierwszy dzień w haremie" będzie wystawiony w salonie Krywulta d. 24-go b. m.

Jak wszystkie utwory autora „Nany", tak i ten najświeższy przedstawi się publiczności w efekcie djoramicznym.

= Na „żłobek".

Redakcja *Kolców* wydaje jednodniówkę literacko-artystyczną z przeznaczeniem dochodu ze sprzedaży na powiększenie funduszu „żłobka".

Do współpracownictwa będą zaproszeni wszyscy pracownicy pióra i ołówka.

Szczegóły dotyczące wydawnictwa ogłoszone zostaną w odezwie redakcji, która jednodniówkę zainicjowała.

= Odroczenie konkursu.

Redakcja *Echa muzycznego* i *teatralnego*, ulegając wyrażonemu listownie przez wiele osób życzeniu odroczenia terminu konkursu na sztukę ludową, przychyliła się do tych żądań.

Nowy termin konkursu wyznaczony został na dzień 15-ty kwietnia r. b.

= Zabawy dla dzieci.

Zarząd zwierzyńca układa plany tegorocznych zabaw dla dzieci, ze szczególnem uwzględnieniem ruchu i gimnastyki.

Pierwsza zabawa, o ile aura nie stanie na przeszkodzie, odbędzie się w niedzielę przewodnią.

= Do Wilanowa.

Przed trzydziestu przeszło laty inżenier oddziału kolei wiedeńskiej, ś. p. Konstanty Kamiński, wypracował projekt kolei z Warszawy do Wilanowa.

Była to myśl wówczas przedwczesna i dlatego do skutku nie doszła.

Dziś jednak zamienia się ten projekt na kolej konną, która w tym kierunku wązkim torem złączy rogatki belwederskie z Czerniakowem, co ze względu na rozszerzanie się, mianowicie w tamtych stronach, miasta, powinno mieć powodzenie.

Dzięki kilku energicznym i dobrej woli osobom, załatwiono już kwestje techniczne i prawne i w dniu 30-ym b. m., w niedzielę, odbędzie się w kancelarji wójta gminy Sielce, o godz. 4-ej po południu, ogólne zebranie uczestników dla złożenia kapitału i natychmiastowej budowy, tak, aby jeszcze na odpust św. Bonifacego tramwaj oddany został do eksploatacji.

Prace techniczne wykonał inżenier, p. Henryk Huss, i on zajmie się budową nowej linji.

Kurs tramwaju od rogatki do Czerniakowa ustanowiony być ma na 5 kop.

Jeżeliby kto z mieszkańców miasta chciał uczestniczyć w rzeczonem, dobro publiczne na celu mającem przedsięwzięciu, porozumieć się może z członkiem komitetu budowy, p. Wiktorem Magnusem, dyrektorem stowarzyszenia „Merkury", w kantorze tej instytucji (Podwale nr. 17), pomiędzy godziną 12-tą a 3-ią po południu.

= Na *prima aprilis*.

Zbliża się dzień, w którym bezkarnie nadużywać nam wolno wzajemnie dobrej wiary naszej.

Zwodzić się mamy tedy w dniu 1-ym kwietnia z zasady.

To też po wystawach sklepowych spotykamy tu i owdzie figle i figielki na *prima aprilis* przygotowane.

Między innemi pojawiły się karteczki wydane, nakładem firmy składu papieru J. Bronikowskiego, wykonane w składzie litograficznym Główczyńskiego z dowcipnemi rysunkami *prima-aprilisowemi*.

Wypełniają je bociany z figą w powijaku w dzióbach, damy i kawalerowie z kłódkami na ustach, młodzieńcy poddani operacji napełnienia pustych czaszek olejem itd. itd.

Karteczki powyższe odznaczają się wcale niezłym rysunkiem i poprawnem oddaniem ich, a jako wyrób miejscowy znajdą zapewnie pokup.

= Przez wdzięczność.

Cyrk p. Buscha pozostaje w Warszawie, jak wiadomo, już tylko bardzo krótki czas.

Chcąc przed wyjazdem od nas wywdzięczyć się za doznawane stale względy ze strony publiczności, dyrektor cyrku powziął zamiar przeznaczenia dochodu z jednego z pozostałych jeszcze niewielu widowisk dla jednej z tutejszych instytucyj dobroczynnych, pozostawiając wybór tej instytucji znanemu na polu filantropji p. Kazimierzowi Dobieckiemu.

Ze względu na niedostatek i nędzę, dolegającą w części ludności naszego miasta, potrzebującej nadto doraźnej pomocy, wybrano biuro „nędzy wyjątkowej.

Widowisko na zasilenie funduszów tej instytucji odbędzie się w nadchodzący czwartek, a złożą się na nie najciekawsze produkcje i popisy repertuaru cyrkowego.

Sprzedażą biletów zajmuje się p. Kazimierz Dobiecki, w którego mieszkaniu (Warecka nr. 5, parter) nabywać je można codziennie, w godzinach od 11-ej do 12-ej zrana.

= Dom z motorem.

W naszem mieście powstał już trzeci z kolei dom z motorem parowym, przeznaczony dla użytku drobnych fabrykantów i rękodzielników.

Dom, przerobiony z fabryki, mieści czternaście lokali warsztatowych.

= *Curiosum* adresowe.

Przemysłowiec, pan L., otrzymał z Bordeaux list z następującym adresem:

Monsieur Leszna
Varsovie.

Listonosz z firmy, wyrażonej na kopercie, domyślił się odbiorcy i list oddał we właściwe ręce na Lesznie.

= Atleci.

Jakkolwiek stosunkowo do liczby mieszkańców gimnastyka i atletyka jest u nas nader słabo uprawiana, nie można powiedzieć, aby Warszawa była pozbawiona siłaczy.

Przeciwnie, dość liczne grono gimnastyków-amatorów, pochodzących ze sfer inteligentnych, oddaje się atletyce z prawdziwem zamiłowaniem.

Wielu z tych panów śmiało może stawić czoło atletom cyrkowym, jak: Abs, Clair, Foss itd.

Pomiędzy atletami tutejszymi pierwsze miejsce co do siły zajmuje p. Konstanty Heinrich, podnosi bowiem prawą ręką 205 funtów, drugim jest p. Paweł Ciemnołoński, podnoszący 170 funtów, dalej idą pp. Walenty Pieńkowski, oraz Edwin i Franciszek Stajewscy ze 160-cioma funtami, p. Roman Cyfers ze 150-cioma, p. Eugenjusz Majewski, student wydziału prawnego, ze 130-ma, pp. Dzierżanowski i Henryk Foland ze 125-ma, p. Jaźwiński ze 120-ma i t. d.

Są to jedynie główniejsi przedstawiciele tego sportowego kółka, wielu bowiem słabszych podnosi po 90 i 80 funtów.

= Kradzieże.

Wczoraj policja przytrzymała znanego złodzieja pobytowego Nusyna Grünberga z tłomokiem skradzionej bielizny, opatrzonej cyframi M. W., D. W. — Na bazarze Różyckiego na Pradze Józefie Kozłowskiej, mieszkance gminy Okuniew, przemocą wyrwały woreczek z pieniędzmi Tekla Buhajska i Balbina Prendecka, które aresztowano. — Z poddasza domu nr. 21 przy ul. Chmielnej Anastazji A. skradziono różną bieliznę na sumę kilkudziesięciu rubli. — Z kuchni Emilji Szade za pomocą wyjęcia lufcika w domu pod nr. 5 przy ul. Aleksandrja skradziono naczynia kuchenne wartości 100 rs.

= Przez komin.

Nocy wczorajszej, na Nowej Pradze, w mieszkaniu Izydora Orłowskiego spełniono nader zuchwałą kradzież ważnych dokumentów.

Pan O., obudziwszy się rano, spostrzegł wyłamaną w biurku szufladę, w której mieściły się zobowiązania Hersza Malinieckiego.

Pieniądze w kwocie około 200 rs. pan O. znalazł w porządku, brakowało tylko dokumentów.

Przeprowadzone śledztwo wykryło, iż złodziej dostał się do pokoju przez komin po sznurze u wierzchu przymocowanym i tą samą drogą powracał.

W każdym razie musi to być niepospolity gimnastyk.

Łotr energicznie jest poszukiwany, ponieważ kradzież dokumentów naraża p. O. na ewentualną stratę około 6,000 rs.

= Nieostrożność.

Wczorajszego wieczoru na ul. Marszałkowskiej jakaś dama, otwierając nazbyt energicznie a nieuważnie parasol, uderzyła

nim przechodzącego Juljana Stacewicza, 15-letniego ucznia sklepowego.

Chłopiec, trafiony prętem w oko, z bólu stracił przytomność.

Pierwszej pomocy udzielił najbliższy felczer.

Według opinji lekarskiej, oko jest zagrożone.

Sprawczyni wypadku, korzystając z ulicznego zamieszania, pośpiesznie się oddaliła.

= Przy pracy.

Pod nr. 22-gim przy ul. Miłej, przy odnawianiu mieszkania, robotnik Ignacy Holipka uległ smutnemu wypadkowi.

Ruchome rusztowanie, wskutek zapewne złego ustawienia, przewróciło się i Holipkę przygniotło.

Wydoboto go z ciężkiemi obrażeniami i po udzieleniu doraźnej pomocy lekarskiej, odwieziono do szpitała starozakonnych.

Życiu Holipki grozi niebezpieczeństwo.

= Zabłąkana.

Wczoraj policja zatrzymała na ulicy kilkoletnią dziewczynkę, błąkającą się bez opieki.

Jest to Leokadja Gajewska, licząca 8 lat, ubrana w starą salopkę, chustkę i buciki.

Gajewska nie umie objaśnić, gdzie mieszkają jej rodzice.

= Na garnuszek.

Służąca, Dorota S., zamieszkała przy ul. Tłomackie pod nr. 8-im, w tych dniach została matką.

Chcąc umieścić dziecko w szpitalu Dzieciątka Jezus, S. dała Katarzynie Aleksandrów, zamieszkałej przy ul. Miłej pod nr. 24-ym, rs. 9 na koszta i poleciła odnieść dziecko.

Tymczasem A., otrzymawszy pieniądze, dziecko oddała do jakiejś kobiety, trudniącej się przyjmowaniem dzieci „na garnuszek".

S., dowiedziawszy się o tem, ziawadomić policję, która Al. wraz ze wspólniczką aresztowała, a sprawę oddała do sądu.

NOTATNIK TERMINOWY.

— W dniu jutrzejszym, o godz. 8-ej wieczorem, w domu pod № 6-ym przy ulicy Wierzbowej, odbędzie się zebranie ogólne członków Towarzystwa dobroczynności szwajcarów, zamieszkałych w Warszawie i w okolicy.

ZE ŚWIATA.

× **Ze Lwowa** donoszą nam d. 18-go b. m.: W Gumniskach koło Tarnowa zmarła dziś w 82-im roku życia księżna Izabela z Lubomirskich Sanguszkowa. Zmarła była wdową po ks. Władysławie Sanguszce, córką ks. Henryka Lubomirskiego, ordynata przeworskiego, i Teresy z książąt Czartoryskich. Pozostawia czworo dzieci: Jadwigę Klementynę, małżonkę ks. Adama Sapiehy; Romana, właściciela Sławuty i księstwa zasławskiego, który zaślubił Karolinę hr. Thun-Hohenstein; księżniczkę Helenę i ks. Eustachego, właściciela Podhorzec, Tarnowa i Osieka. Syn jej, ks. Paweł, umarł w r. 1876-ym, a z małżeństwa swego z Marją hr. Borchówną pozostawił jedną tylko córkę Teresę, zaślubioną ks. Leonowi Sapieże. Pogrzeb odbędzie się d. 21-go b. m.—Na bazar, urządzony na dotkniętych głodem, nadesłała Eliza Orzeszkowa album z roślin nadniemeńskich, ułożone własnemi rękami. — Czeladnicy kominiarscy oświadczyli wczoraj swemu cechmistrzowi, iż zawieszą robotę, jeżeli majstrowie w przeciągu dni 14-tu nie zgodzą się na ich warunki. Majstrowie zwołali na d. 22-gi b. m. posiedzenie, celem porozumienia się z czeladnikami.

× **Z Poznania** piszą do nas d. 20-go b. m.: Walne zebranie spółki akcyjnej teatru polskiego w ogrodzie Potockiego odbędzie się d. 1-go kwietnia. Prócz zwyczajnych sprawozdań, stoją na porządku dziennym: wybory członków do rady nadzorczej i sprawa przebudowania domu frontowego i ewentualnie nabycie domu sąsiedniego.— Woda. w Warcie przybrała w ciągu ostatniej doby o 8 ctm., t. j. z 2 m. 52 ctm. do 2 m. 60 ctm. W Śremie w ciągu tejże doby przybrała o 4 ctm. (do 2 m. 19 ctm.), a w Pogorzelicy o 9 ctm. (do 2 m. 32 ctm.).— Komitet ratunkowy dla Galicji wysłał pierwszą ratę 3,000 marek, w połowie na ręce komitetu krakowskiego i w drugiej połowie na ręce komitetu lwowskiego.

× **„Concordia"**, stowarzyszenie dziennikarzy i pisarzy w Wiedniu, odbyło przed paru dniami doroczne walne zgromadzenie. Ze sprawozdania wynika, że w r. z. wydało stowarzyszenie na zapomogi dla wdów, sierot, chorych i cierpiących niedostatek dziennikarzy i autorów sumę 11,650 złr. Podnieść tu należy, że pensje dla emerytów stowarzyszenia wypłacają się swoją drogą z osobnego funduszu pensyjnego. W miejsce zmarłego prezesa, poety Józefa Weilena, wybrano prezesem „Concordii" profesora Warhaneha, spółredaktora *Fremdenblattu.*

× **Głodomór Succi**, o którym czas jakiś słychać nie było, rozpoczął znowu 40-dniowy post. Signor Giovanni nowej tej próbie poddał się w Londynie. Przed rozpoczęciem postu głodomór wyprawił sobie obfitą ucztę, złożoną z łososia, baraniny, pieczeni wołowej i kawy z koniakiem. W czasie trwania postu pić będzie tylko wodę i zażywać pewien eliksir własnego wyrobu, który ma być poddany analizie. Dwóch znanych dziennikarzy i sześć osób niezależnych pilnować będą Succiego, który całe 40 dni postu, zamiast spać, jak dr. Tanner, spędzać będzie w ruchu, używając najrozmaitszych ćwiczeń ciała.

× **Rzym upada**, dowodem tego statystyka mieszkań. Obecnie 4,000 domów w wiecznem mieście stoi pustkami. W przeciągu ostatnich trzech lat zbudowano tu zaledwie trzy nowe domy. Nadto podczas gdy w latach zeszłych karnawał rzymski zwiedzało około 100,000 obcokrajowców, w r. b. było ich tylko od 5—6,000.

× **Jedwab z konopi.** Niejakiemu Nayemura Sakusaburo, obywatelowi japońskiemu z Hihowo w prowincji Omi, po wieloletnich próbach i doświadczeniach udało się przyrządzić z gatunku dzikich konopi (yachyo) masę, która posiada wszystkie istotne własności jedwabiu. W największej przędzalni jedwabiu w Kioto i wielu pomniejszych fabrykach odbyte próby stwierdziły najzupełniej zalety nowego wynalazku.

× **Ciekawe obliczenie.** Stwierdzono, iż na samych tylko wybrzeżach Europy i Ameryki Północnej poławiają ryb 150,000 tonn. Jedna tonna ryb odpowiada na wagę około 25 skopom, zaś 20-tu ze względu na pożywność. Rybołóstwo zatem w wymienionych okolicach dostarcza ludzkości pożywienia, równającego się na wagę 42 miljonom skopów, a ze względu na wartość 30 milj. skopów.

× **Rajem kobiecym** jest bezsprzecznie Ameryka Północna. Zwyczaje i prawa ułatwiają tu damom rozwody wedle upodobania. Niedawno temu rozwiodła się z mężem żona kapitana Tomasza Phelan z Kanzas na tej zasadzie, iż ją mąż nigdy ze sobą ani do teatru, ani w towarzystwa nie brał.

Na „żłobek".

Palczewska rs. 2, Gabrjela Zapolska z Paryża rs. 2, Władyś M. kop. 50.

— Dla ubogich: J. G. kop. 50.

— Na wpisy: J. G. Bloch rs. 35.

— Na nędzę wyjątkową: w rocznicę śmierci ś. p. Juljusza K. rs. 1 kop. 20.

— Dla biednego wyrobnika z ulicy Moskiewskiej rs. 1 kop. 50—i eks-konduktora z ul. Wołowej rs. 1 k. 50, składa N. N.

NEKROLOGJA.

†

Ś. P.

Ludwika z Bobrów-Piotrowickich

Hrabina Potocka,

Wdowa po ś. p. Maurycym hr. Potockim, opatrzona św. Sakramentami, po krótkich cierpieniach zasnęła w Bogu d. 19-go marca r. b., przeżywszy lat 61. Pogrążona w głębokim smutku rodzina, zaprasza niniejszem przyjaciół i znajomych zmarłej na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w d. 24-ym b. m., t. j. w poniedziałek, o godzinie 10½ rano, w górnym kościele św. Krzyża, jako w dniu obrzędu pogrzebowego w Zatorze (Galicja), gdzie zwłoki w miejscowym kościele parafjalnym w grobach familijnych złożone zostaną. 1178—2

†

Ś. P.

Tekla z Górskich Gnoińska,

po długiej i ciężkiej chorobie, zakończyła życie dnia 18-go marca r. b. w Zamirzu, zkąd zwłoki przewiezione zostały do grobu familijnego w Wiszowie, w gub. grodzieńskiej.

Głęboko zasmuceni: syn, synowa i wnuki zapraszają na żałobne nabożeństwo w poniedziałek, tj. dnia 24-go b. m., o godzinie **11-ej** zrana w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim) na Krakowskiem-Przedmieściu. —1161

†

Ś. P.

EMANUEL BRINCKENHOFF,

fabrykant i obywatel.

po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, zmarł w dniu 19-ym marca 1890 r., przeżywszy lat 61. Pogrążeni w głębokim smutku: żona, synowie i córka zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok dnia 23-go b. m., t. j. w niedzielę, o godzinie **5-ej** po południu, z kaplicy ewangelicko-augsburskiej przy ulicy Mylnej na cmentarz wyznania ewangelicko-reformowanego. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 3—429

† Ś. p. Helunia Domaszewska,

córka Jana i Heleny z Chludzińskich, przeżywszy lat 3 i 9 miesięcy, przeniosła się do wieczności w dniu 21-ym b. m. Nabożeństwo odbędzie się w górnym kościele św. Aleksandra dnia 24 marca r. b., tj. w poniedziałek, o godzinie **9-ej i pół** zrana; wyprowadzenie zwłok z tegoż kościoła nastąpi tegoż dnia, o godzinie **4-ej** po południu na cmentarz powązkowski. Na te smutne obrzędy rodzice zapraszają krewnych, przyjaciół i życzliwych. Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą. 2—1174

† Ś. p. MARJANNA Z KRYNICKICH

Twardo,

b. obywatelka przedmieścia Pragi, po krótkiej lecz ciężkiej chorobie, opatrzona św. sakramentami, zmarła dnia 21-go marca r. b., przeżywszy lat 74. Pozostałe dzieci wraz z wnukami zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z kościoła św. Krzyża dnia 23-go marca, o godz. **6-ej** po południn, na cmentarz powązkowski. —1175

† Ś. p. Walenty Borucki,

po długich cierpieniach, w dniu 21 marca 1890 r., przeniósł się do wieczności, przeżywszy lat 45. Pozostała rodzina zaprasza życzliwych i znajomych na żałobne nabożeństwo do kościoła św. Aleksandra w niedzielę, to jest dnia 23-go marca, o godzinie **10-ej** zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godz. **4-ej** po południu na cmentarz brudzieński. —1173—

B. P.

FANNY LANDAU,

wdowa po b. p. **Fabjanie Landau**, zmarła w Toruniu dnia 18-go marca r. b. —1159

B. p. Rozalja z Bortensteinów DESSAU,

po długiej i ciężkiej chorobie zmarła w d. 20-ym marca r. b., przeżywszy lat 40. Stroskany mąż i dzieci zapraszają na wyprowadzenie zwłok w d. 23-im b. m., to jest w niedzielę, o godziniej **1-ej** po poł. z domu nr. 23 przy ul. Nowolipie. 1167

† Za spokój duszy ś. p.

Adolfa Kaszowskiego,

zmarłego dnia 24 lutego w 20-ym roku życia, odbędzie się msza św. w górnym kościele św. Krzyża, dnia 24 marca, tj. w poniedziałek, o godz. **11-ej** zrana, na którą stroskana matka zaprasza krewnych, kolegów i znajomych. 2—1130

† W poniedziałek, to jest dnia 24-go marca r. b., jako w wigilję imienin nigdy nieodżałowanej

ś. p. Marji z Rasińskich

DRĄZEWSKIEJ,

odprawiać się będzie żałobne nabożeństwo w kościele św. Antoniego (po-reformackim) przy ulicy Senatorskiej, o godzinie **10-ej** zrana, na które w ciężkim smutku pozostała córka i zięć zapraszają życzliwych. —1120

† Dnia 24 marca, tj. w poniedziałek, jako w wigilję imienin

ś. p. Marji z Kulrachów Rosińskiej,

odbędzie się nabożeństwo o godz. **10-ej** zrana, w kościele św. Karola Boromeusza przy ul. Chłodnej, na które strapiona córka zaprasza uprzejmie krewnych, przyjaciół i znajomych. —1148

† W poniedziałek, to jest dnia 24-go marca, o godz. **10-ej i pół** zrana, w kościele św. Anny (po-bernardyńskim) na Krakowskiem-Przedmieściu odbędzie się żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. **Józefa i Józefy** 437

małżonków Naimskich.

† Wszystkim znajomym i przyjaciołom ś. p. Aleksandra **Blenau**, którzy tak licznie zgromadzili się dla oddania posługi drogim nam zwłokom, zwierzchnikowi i kolegom, którzy zmarłego na miejsce wiecznego spoczynku na własnych ponieśli barkach, składa serdeczne podziękowanie pozostała stroskana **Rodzina**. —1160—

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy raczyli odprowadzić na miejsce wiecznego spoczynku zwłoki ś. p. Teodora **Zakrzewskiego**, tak szanownym panom urzędnikom, jakoteż kolegom i współpracownikom nieboszczyka, składamy serdeczne podziękowanie, iż raczyli okazać tyle dowodów życzliwości, niosąc go na swych barkach, słowem wszystkim w ogóle serdeczne „Bóg zapłać."

—1158— **Żona z Rodziną.**

NADESŁANE.

Zboża zagranicznej i krajowej produkcji w wielkim wyborze oraz wszelkie **nasiona** w świeżych i wypróbowanych gatunkach, poleca Specjalny Skład Nasion **K. Wasilewskiego** Miodowa 18.

Skład ***M. SZUMILINA*** (Nowy-Świat 65) otrzymał ***świeży transport aromatycznej herbaty.***

Z Petersburga.

Praw. wiestn. zamieszcza następujący komunikat rządowy w sprawie zamierzonej reformy wykształcenia klasycznego:

„Na wiosnę r. z. utworzona została przy ministerjum oświaty specjalna komisja pod przewodnictwem towarzysza ministra oświaty, ks. M. S. Wołkońskiego, która opracowała ogólne zasady zreformowania systematu, przyjętego przy wykładzie języków starożytnych w gimnazjach w celu ułatwienia kursu za pomocą odpowiedniego skrócenia materjału gramatycznego i zwrócenia baczniejszej uwagi na czytanie autorów w klasach wyższych. Komisja przyszła do ostatecznego wniosku o konieczności zastąpienia tłumaczeń piśmiennych z języka wykładowego na grecki i łacinę na egzaminach dojrzałości przekładami z języków starożytnych na russki, a jednocześnie wyraziła opinję, że nauka gramatyki z ćwiczeniami winna kończyć się w klasie VI-ej, dwa zaś ostatnie lata poświęcone być powinny odczytywaniu autorów klasycznych. Wprowadzenie w życie projektowanych przez komisję zmian zawieszone czasowo zostało z powodu wynikłej w ministerjum kwestji zasadnicznej co do zrewidowania programów wszystkich przedmiotów gimnazjalnych, w tym też celu utworzona została nowa komisja pod przewodnictwem tej samej osoby.

„Od czasu wprowadzenia w życie ustawy gimna-

zjalnej z r. 1871-go upłynęło już lat 18. W ciągu tego perjodu gimnazja zyskały niemało nowych i odpowiednio przygotowanych nauczycieli, literatura naukowa wzbogaciła się nowemi podręcznikami, wyjaśniły się niektóre poglądy na różne metody wykładu, a z drugiej strony wyszły na jaw pewne niedokładności, pewna jednostronność w zastosowaniu rozporządzeń ministerjum oświaty.

„Wobec tego uznano za słuszne skorzystać z osiągniętych już postępów na polu pedagogicznem i ze wskazówek długoletniego doświadczenia, aby nietylko usunąć wykryte niedokładności, lecz nadto ułatwić i uczynić więcej obfitem w rezultaty wykształcenie gimnazjalne.

„W tym celu p. minister oświaty na jesieni r. z. polecił specjalistom z grona profesorów i nauczycieli wygotować projekta zmian i skróceń, a raczej uproszczeń w istniejących programach gimnazjalnych. Projekta te zostały opracowane i dziś stanowią materjał zajęć komisji, której ministerjum powierzyło, co następuje:

1) *Pozostawiając istniejący dzisiaj systemat wykształcenia klasycznego*, skrócić i uprościć programy w celu ułatwienia uczniom przechodzenia kursu, bez uszczerbku jednak dla gruntowności wykształcenia, przyczem winna być zwrócona główna uwaga na usunięcie z programu szczegółów, niepotrzebnie obciążających uczniów.

2) Skoncentrować naukę gramatyki języków starożytnych w niższych klasach (do V-ej włącznie) i natomiast poświęcić więcej czasu na czytanie autorów klasycznych w trzech wyższych klasach (VI, VII i VIII), tak, aby uczniowie gimnazjów, opuszczając szkołę, mogli rozumieć i tłumaczyć tych autorów, których czytali w ciągu kursu.

3) Ułatwić uczniom zajęcia domowe.

4) Zająć się kwestją usunięcia z użycia tych podręczników, które ze względu na swój zakres, zbyt obszerny dla szkoły średniej, utrudniają przechodzenie kursu, jednocześnie zaś postarać się o nowe podręczniki, bardziej odpowiednie, a głównie przystępne co do ceny.

5) Ułożyć rozkłady nauk w ten sposób, aby uczniowie byli w stanie zajmować się gimnastyką, a nawet, o ile to jest możebnem, muzyką i rysunkami.

6) Podzielić bardziej równomiernie zajęcia pomiędzy oddzielne dni tygodnia, a jednocześnie zająć się kwestją gospodarzy klasowych oraz rezultatów, jakie przyniosła ta instytucja w ciągu 17-letniego istnienia."

Sprawa uregulowania stosunku pomocników adwokatów przysięgłych do ich patronów oraz sądów jest obecnie „kwestją dnia" w Petersburgu i Moskwie. Jak wiadomo z depesz, rada adwokacka w Moskwie postanowiła ograniczyć szeregiem przepisów działalność pomocników adwokackich w ten sposób, aby żaden z nich nie miał prawa przyjmować spraw na własną rękę. Inaczej znów postąpiła rada adwokatów petersburskich. Na odbytem w tych dniach zgromadzeniu rada opracowała projekt, w którym proponuje rozciągnięcie tylko ogólnej kontroli nad pomocnikami adwokatów przysięgłych bez ograniczenia ich osobistej samodzielności w stosunku do patronów, przy których figurują w charakterze pomocników.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego".

Petersburg 22-go marca. (*Tel. Aj. półn.*) — *Journal de St. Pétersbourg*, powołując się na reskrypt cesarza Wilhelma przy uwolnieniu ks. Bismarka, sądzi, że polityka zagraniczna Niemiec nie ulegnie zmianie. *Now. wr.* zaś i inne pisma uważają osobistą politykę cesarza Wilhelma za zagadkową. *Grażd.* powiada, że dziś cesarza niemieckiego zajmuje kwestja robotnicza, a jutro może mu przyjść fantazja wojny.

Petersburg 22-go marca. (*Tel. Aj. półn.*) — *Nowosti* donoszą, że obsadzenie rzymsko-katolickiej katedry metropolitalnej zostało odroczone do czasu nieokreślonego. Na katedrę biskupią petersbursko-mohilewską, z którą ostatniemi czasy połączoną była godność metropolity, przeznacza się prałat wileński Zdanowicz, który będzie zarządzał tą djecezją na tych samych zasadach, co i inni biskupi.

Wiedeń 22-go marca. (*Tel. pr. Kur. W.*)— Cesarz Wilhelm wystosował do cesarza Franciszka-Józefa długi list, wyczerpująco objaśniający go o przyczynach zaszłej zmiany. (*Aj. półn.*)

Wiedeń 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. W.*)— Słychać, że kanclerz niemiecki, jen. Caprivi, odwiedzi na wiosnę hr. Kalnokyego, a prawdopodobnie i Crispiego. (*Aj. półn.*)

Wiedeń 22-go marca. (*Tel. pr. Kur. War.*)— Dzienniki dzisiejsze chłodniej już oceniają katastrofę ustąpienia ks. Bismarka. Upatrują one w tem ustąpieniu początek wielkich reform wewnętrznych w Niemczech, natomiast sądzą, że kierunek polityki zewnętrznej nie ulegnie zmianie, przynajmniej do chwili wykonania rzeczonych reform. Dlatego „tymczasowo" hr. Herbert Bismark mianowany został po ojcu pruskim ministrem spraw zewnętrznych.

Wiedeń 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. W.*)— Liberalna prasa wiedeńska uważa powołanie jen. Caprivi na stanowisko kanclerza Niemiec za zwycięstwo stronnictwa wolnomyślnego. Tutejsza klika wielkoniemiecka przyznaje w rozpaczy, że plon dwudziestoletniej pracy stracony. (Czyżby ks. Bismark podsycał potajemnie tę pracę rozkładową w łonie sprzymierzonego mocarstwa? *przyp. red.*).

Wiedeń 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. W.*)— W artykule, zatytułowanym „Bismark-Lear", nazywa *Wiener Abendblatt* los ks. Bismarka „tragicznym". Nowe tytuły i komplementa nie zmienią istoty faktu. O wiele szczęśliwszym był Cavour, który umarł na szczycie swojej sławy i popularności. *Tagblatt* przytacza fakt wielce charakterystyczny, o ile jest prawdziwym.

Wiedeń 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. War.*) — Bawiący tutaj prezes krakowskiego sądu apelacyjnego, Zborowski, wyjednał u ministra sprawiedliwości przyrzeczenie zwiększenia personelu sądowego w Galicji zachodniej.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pryw. K. W.*)— Według dobrze poinformowanych zawsze *Hamburger Nachrichten*, bezpośrednim powodem ustąpienia ks. Bismarka było wyrażone przez cesarza żądanie cofnięcia dekretu królewskiego z d. 8-go września 1852-go, postanawiającego, że ministrowie pruscy, Przed złożeniem raportu cesarzowi, złożyć go muszą pierwej prezesowi ministrów. Na żądanie to, które ks. Bismark uważał za osobistą prowokację, odpowiedział on prośbą o dymisję.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pr. K. Warsz.*)— *Nationalzeitung* wita powołanie jen. Caprivi, jako początek okresu reform; w tej liczbie reformy wojskowe zajmą nieośledniе miejsce. Czas służby czynnej w wojsku ma być skróconym do lat dwóch.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. War.*) — *Nordd. Allg. Ztg.* potwierdza wiadomość, że ks Bismark domagał się takiego ukształtowania rzeczy w ministerjum pruskiem, żeby on sam tylko znosił się z królem, reszta zaś ministrów odpowiedzialną była tylko przed nim, jak to zaprowadzone jest w urzędach rzeszy. Ideę skupienia wszelkiej władzy we własnych rękach doprowadził ks. Bismark w ostatnich czasach do idjosynkrazji.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. W.*) — Krążą pogłoski o dalszych zmianach ministerjalnych. Hr. Botho Eulenburg (konserwatysta, były minister) miałby zostać wedle tychże pogłosek pruskim ministrem spraw wewnętrznych w miejsce Herrfurtha, a Miquel ministrem finansów w miejsce Scholza. Ustąpią także ministrowie: Maybach i Lucius.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pr. Kur. War.*) — Dzisiaj dopiero potwierdzono w komunikacie półurzędowym wiadomość, że po podaniu się ks. Bismarka do dymisji wszyscy ministrowie pruscy oddali swoje teki cesarzowi do rozporządzenia. Cesarz oświadczył, iż zwraca je wszystkim napowrót.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. W.*) — *Berliner Tageblatt* zapowiada w zepsutym organizmie urzędniczym Prus gruntowne zmiany, odpowiadające szczeremu, otwartemu i wszelkim protekcjom koteryjnym wrogiemu charakterowi jen. Caprivi. Poskromi on zwłaszcza wyuzdanie zdemoralizowanej przez ks. Bismarka prasy półurzędowej. *Vossische Zeitung* przepowiada, że Caprivi będzie stał po nad stronnictwami i traktował wszystkie na równi. Cesarz zresztą, jak niegdyś Ludwik XIV-y po śmierci Mazarina, chce na początek być sam swoim kanclerzem.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. War.*)— W sejmie pruskim podczas rozpraw nad budżetem szkolnym Stoecker wygłosił ognistą mowę przeciw przeludnieniu szkół pruskich żywiołem żydowskim, przez co nadwerężа się narodowo-chrześcijański charakter szkół. Żąda on szkół osobnych dla żydów. Wolnomyślny Knoerke ostrzegał, że teorje Stoeckera prowadzą ojczyznę do zguby. Bóg niechaj strzeże naszą młodzież od takich wyobrażeń! (wrzawa i sykanie na prawicy i w centrum, oklaski na lewicy). W podobnym duchu przemawiał Rickert. Minister wyznań Gossler wystąpił ku wielkiemu zdziwieniu z pośrednim poparciem Stoeckera, uznając uprawnienie teorji, wedle której każde wyznanie powinno mieć swoją szkołę. Żydzi na uniwersytetach niemieckich dają 9.5% stuchaczów, podczas kiedy stanowią zaledwie 1.29% ludności. Praktyczne względy przemawiają za położeniem kresu zbytecznemu zamalgamowaniu się wyznań w szkołach. Minister skończył wskazaniem na istnienie rzeczywistej trudności, która zasługuje na gruntowne i przedmiotowe zbadanie.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pryw. K. W.*) — Podczas wczorajszego obiadu galowego na cześć księcia Walji, cesarz Wilhelm wzniósł toast na cześć królowej angielskiej i wyraził nadzieję, iż marynarka angielska wspólnie z niemiecką armją i flotą długo jeszcze będą stały na straży pokoju europejskiego. Książę Walji w odpowiedzi oświadczył, że pragnąłby często odwiedzać Niemcy i często witać cesarza na ziemi angielskiej.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pr. K. W.*) — Prace konferencji robotniczej biorą szczęśliwy obrót. Spodziewają się zgody na jednolitą organizację pracy niedzielnej i pracy dzieci. Objawiła się również dążność do rozwinięcia na jednakowych podstawach instytucji inspektorów fabrycznych.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pr. Kur. W.*)— Kilka stowarzyszeń tutejszych uchwaliło adresy do ks. Bismarka, podnosząc jego niespożyte zasługi.

Paryż 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur War.*) — Naquet wystosował pismo do senatu, w którem składa swój mandat senatora, ponieważ jest przeciwnikiem systemu dwuizbowego i uznaje tylko jedno, wyszłe z powszechnego głosowania zgromadzenie narodowe.

Paryż 22-go marca. (*Tel. pr. Kur. War.*) — Donoszą z Montpellier, że jenerał dywizji Koch spadł z konia i zabił się na miejscu.

Rzym 22-go marca. (*Tel. pr. K. War.*)— Cesarz Wilhelm telegrafował do króla Humberta, że nie zamierza żadnej zmiany w polityce pokojowej Niemiec. (*Aj. półn.*)

Rzym 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. W.*) — Izba deputowanych zezwoliła po burzliwych rozprawach na uwięzienie deputowanego Costy, znanego socjalisty. Costa oświadczył, że socjaliści włoscy gotowi są poprzeć rząd, skoro ten wniesie projekta ustawodawcze tej treści, co dekrety cesarza Wilhelma. Dekrety te stoją na wysokości współczesnej wiedzy socjalnej i staną się niewątpliwie podstawą do zbudowania gmachu społecznego na nowych fundamentach.

Rzym 22-go marca. (*Tel. pr. Kur. War.*) — Izba deputowanych, obradując nad projektem rządowym wzniesienia pomnika Mazziniemu, przyjęła jednomyślnie.

Rzym 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. War.*) — W Calatafimi (w Sycylji) skonstatowano wczoraj przy otwarciu drzwi lombardu, że drzwi zewnętrzne za pomocą dorobionych kluczy zostały otwarte i wszystkie przedmioty złote i srebrne skradzione.

Berlin 22-go marca. (*Tel. pryw. Kur. War.*) —
Ruble w gotówce [redacted] (wczoraj 220.50)
Ruble na dostawę [redacted] (wczoraj 220.25)

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

— *Panu J. S.*—Fakt zbyt drobny.

— *Podpisanej trzema krzyżami.* — Wiele uwag trafnych, ale zalecane rady nie wyczerpują środków zaradczych.

— *Wieloletniej prenumeratorce.* — „Podziwiony"?—któż tak pisze!...

— *Panu S. G., prenumeratorowi.*—Inż. Włodarkiewicz, Marszałkowska, 136.

— *Pani Julji Gilk.*—Nowy-Świat, 21.

— *Bożennie.*— Najzupełniej pojmujemy, iż sz. pani nie może zdradzić swojego *incognito*. W sprawie jednak nadesłanego listu musimy się porozumieć. Odpowiedź rekomendowaną wysyłamy dziś *poste-restante.*

GIEŁDA.

Warszawa, 22-go marca.

Berlin jednogłośnie obiecywał nam dziś płacić 220.25, odpowiadające kursowi 45.42½ bez kosztów. Nasze zebranie odznaczało się dziś bezczynnością, skutkiem czego kursa zdradzały dążność lekko zniżkową. Różnice pomiędzy początkowym kursem Berlina wpłatowego 45.50 (równia 219.80 m. bez kosztów) i końcowym 45.46 (t. j. 220 m. za 100 rs.) czyniły dziś 5 kop. na korzyść rubli, a przy uwzględnieniu wczorajszego końcowego kursu 2½ kop. na korzyść Berlina. W dostawach robiono dziś bardzo niewiele. Sprzedano dostawy z odbiorem stałym w d. 29-ym b. m. po 45.42½ i 45.45.

Waluty obce w małym ruchu. Krótkim **Berlinem** obracano po 45.50, 45.47½ i 45.45, żądając 45.50, przy chęci płacenia 45.42½; ceduła urzędowa notuje tylko jeden kurs tranzakcyjny 45.50. **Londyn** krótki kupowano po 9.17½, przy zaofiarowaniu po 9.18. **Paryż** krótki chciano zbyć po 36.75, bez nabywców. **Wiedeń** krótki sprzedawano po 77.55, przy chęci zbycia po 77.60.

W papierach obroty średnie, przy dążności bez zmiany. Poszukiwano listów likwidacyjnych w dużych sztukach po 90, przy chęci osiągnięcia 90.50 za duże i 89.60 za małe odcinki, a znaleziono kilkanaście tysięcy w dużych sztukach po 90.25 i 90.30, oraz kilkanaście tysięcy w drobnych odcinkach po 89.50. Za wschodnie pożyczki chciano płacić 100.10, przy zaofiarowaniu po 100.40 bez względu na emisję. Pożyczki premjowe oddanoby, według ceduły, po 238 I em. i po 222 premjówki II em., których zabrano kilkanaście sztuk po 222.50. Bilety banku państwa wszystkich emisyj lokowanoby po 125. Nową pożyczkę 4% chciano zbyć po 86.50 w dużych i po 87.10 w małych odcinkach.

Listy zastawne ziemskie starano się umieścić po 97.25 I-ser. i po 96.25 II, III, IV i V ser., a umieszczono kilkadziesiąt tysięcy V serji po 96.15 i 96.20, chciano płacić 97 za I serję i po 96 za następne serje. Listy zastawne m. Warszawy ofiarowano po 99.25 I-ej serji, 96.40 II-ej, ser., 96.25 III-ej i IV-ej 96.10 V-ej, a kupiono kilkanaście tysięcy III ej i IV-ej ser. po 96.10 i 96.15, oraz kilka tysięcy V-ej serji 95.95. W żądaniu nominalnem listy zastawne miasta Łodzi po 96.50, 93.75, 93 i 92.50 według serji. Listy zastawne 6% m. Kalisza ceniono po 102.25, a po 101.75 lubelskie, podczas gdy płockich szukano po 100. Żądano za obligi kanalizacyjne miasta Warszawy po 91.65. Kupiono kilka tysięcy 6% listów wileńskich po 101, oraz kilkanaście tysięcy listów 5% po 92.75, przy chęci otrzymania za te ostatnie po 93 i przy poszukiwaniu po 92.75.

Żądano dziś za akcje banku handlowego w Warszawie po 320 i 300, warsz. banku dyskontowego, szukano po 350 banku handlowego w Łodzi, po 234 wars. Tow. ubezp. od ognia, ofiarowano po 950 warsz. Tow. fabryk cukru, szukano po 1150 akcyj dobrzelińskich, po 150 Józefowa i Czerska, oddanoby po 200 akcje Hermanów i Łyszkowice, poszukiwano po 550 Konstancji.

Godzina 12. Usposobienie giełdy dla walut obcych wyczekujące. *W. O.*

Okowita. Wiadro 8.23[4], garniec rs. 2.68. Dowozy wystarczające, usposobienie słabe. Cena warsz. Tow. ocz. i sprz. spir. 10.37.

— ***Objaśnienie.***—Jakieś bezimienne indywiduum ogłasza, że ma do sprzedania zakład pogrzebowy w Warszawie, że potrzebuje wspólnika do podobnegoż interesu w Rosji i że łatwowiernego który ma 5,000 rs. nauczy, jak się grzebie umarłych, zastrzegając, że tylko mający 5,000 rs. w banknotach może złożyć ofertę pod wyrazem ***„Veni, vidi."*** Ponieważ zgłaszało się kilka osób łatwowiernych do mego zakładu, z zapytaniem czy to ja ogłaszałem, a zatem ***objaśniam,*** że ogłoszenie to nie pochodzi odemnie, gdyż obsługując publiczność sumiennie (o czem świadczą liczne składane mi podziękowania, jak WW. Multanowskiego, Breland, Helcel, Zaleskiego i wielu innych osób) i rozporządzając odpowiednim funduszem, nie mam potrzeby uciekania się do korzystnej a niebezpiecznej czynności, którą złośliwi nazywają „łowieniem ryb w mętnej wodzie", pozostawiając tę miłą spekulację karjerowiczowi, który nie mogąc być dłużej cierpiany w Warszawie, musi ją opuścić.—Właściciel zakładu pogrzebowego Senatorska nr 32, ***Swiejkowski.*** 435r

KORESPONDENCJA PRYWATNA.

— „Żona papy" (piątek).—Gdyby nr 22 mógł zostać istotną połową nr 44, to proszę o odpowiedź na tem miejscu. Mieszkam na prowincji. 1166

— Kielce. — Tyle razy zwracałem się do Ciebie. Milczenie. Rozumiem. Może czas pozwoli mi zapomnieć i choć trochę ulży moim cierpieniom. Bądź szczęliwą.—Samotnik. (1154)

ADRES WYDAWNICTWA:
M. WOŁOWSKI,
Marszałkowska
Nr 123.

ENCYKLOPEDJA HUMORU

JUŻ WYSZEDŁ
ZESZYT
XV.

Abonament
za całe dzieło
7 rs.
na tom 351
2 rs.

Cena pojedyńczego
zeszytu **15 kop.**

Encyklopedja Ilustrowana 348

Medycyny i Hygjeny

POPULARNEJ,
według dzieła
D-ra Pawła Bonami,
opracował i do naszych stosunków zdrowotnych zastosował
Dr. Józef Starkman.

Zeszyt V wyszedł z druku i zawiera między innemi:
Garb, gardziel, głos, głowa, głuchoniemota, głuchota, gnilec (skorbut), goleń, gorączka, gorczyca, gorset, gorzkie środki i t. p.

Cena zeszytu kop. **30**, pocztą **36**. Wnoszący całkowitą opłatę płacą w Warszawie rs. **8**, w Cesarstwie i Królestwie rs. **9.50**.
Do nabycia u M. Orgelbranda, wprost statuy Kopernika i w znaczniejszych księgarniach.

Mace Wiedeńskie,

sprowadzane dawniej przez p. **L. Frenkla**, będą i w tym roku sprowadzone, **zamówienia** na takowe **przyjmują się w sklepie**

u p. J. Zyberta,

ulica Zimna № 5. 435R

Upraszam o wczesne zamówienia takowych, gdyż sprowadzane będą tylko w miarę zamówień. **J. ZYBERT.**

Dobra Drzewce 345

z folwarkiem Józefków, rozległości włók 43, w tem lasu włók 4, położone w pow. Kolskim, gub. Kaliskiej. Budynki w bardzo dobrym stanie i w większej połowie murowane, inwentarz kompletny, dom mieszkalny obszerny, dwie murowane oficyny, ogród owocowy mórg 7. Stały dochód z wiatraka i propinacji. Towarzystwa z taksy 39,500 rs. Włościanie odseperowani zupełnie, żadnych służebności. Od Kłodawy wiorst 10, od m. Dąbia wiorst 8, paszy obfitość. Majątek przecina szosa, z Kalisza, Dąbie, Kłodawa, Kutno. Majątek ten jest do sprzedania lub zamiany na mniejszy lub też na dom w Warszawie. Folwark Józefków, włók 12, może być osobno sprzedany.—Bliższa wiadomość u właściciela na miejscu, st. pocztowa Dąbie.

KASZEL i KATAR

natychmiast ustępują po użyciu

Dragées contre la toux i Płynu od kataru,

w Aptece Dworu J. C. K. Mości w Warszawie 438R

F. Dziechcińskiego,

Krakowskie-Przedmieście № 59,
wprost Resursy Obywatelskiej.
Maść na odmrożenie, słoik 30 k.

Zamienię na Dom

w szacunku 40 do 50,000 rs.

FABRYKĘ

bardzo kurantnego artykułu, z znacznym obrotem. Zbyt towaru zapewniony. (Wartość fabryki około 30,000 rs.)—Oferty w kantorze Kurjera pod lit. L. K. 40—50 M. 324

Nowo otworzony 315

Kantor WYNAJMU Różnych Ekwipaży

w Hotelu Angielskim, ul. Wierzbowa nr 6,

wynajmuje Landa, Karety, Powozy, Amerykany, Omnibusy spacerowe i Karetki z galerjami na wszystkie koleje po cenach możliwie przystępnych.
Z czem się poleca Szan. Publiczności.

UNIWERSALNY SRODEK do ODRADZANIA WLOSÓW

woda
Pani S. A. ALLEN

Jest najwybornicjszym środkiem, dzialającym nawet na wlosy siwe i zawiędle i przywracający im blask i piękność mlodości. Do nabycia we wszystkich perfumerjach i u fryzjerów.
Glowny sklad i fabryka w Londyniu,
114 & 116 Southampton Row.

Główna sprzedaż w Warszawie w Perfumerji **Aleksandra Lipink, Wierzbowa róg Niecałej № 1 i J. Józefowicz, Nowo-Senatorska № 2.** 371R

W dniu 27 Marca (8 Kwietnia) 1890 r., o godz. 10-ej zrana, w Wydziale IV-m tutejszego Sądu Okręgowego w Warszawie, pod № 11 przy ul. Miodowej sprzedane zostaną w drodze subhastacji

Nieruchomość

warszawska, położona przy ul. Hożej pod № 1445a, wraz ze znajdującą się w tej nieruchomośei **Fabryką Broni** oraz należącemi do niej maszynami. Licytacja zacznie się od sumy 30.000 rs. Objaśnienia dotyczące się sprzedaży udzielone być mogą w kancelarji Komisarza Sądowego, Aleksandra Gawryłowa w Warszawie, pod № 18 przy ul. Świętojerskiej. 325

WARSZTAT

elektrotechniczny i mechaniczno-ślusarski

w dobrym punkcie, do odstąpienia na dogodnych warunkach. 341

Marszałkowska № 150. Kantor.

NUTY do wyboru, udziela Księgarnia Maurycego Orgelbranda, naprzeciw posągu Kopernika.

NUTY na wszystkie instrumenta, znajdują się zawsze na składzie w wielkich zapasach. 12r

Nowości wszelkie zaraz po ich ukazaniu się dostarcza.

PIEKARNIA

o trzech piecach, egzystująca w tem miejscu siedem lat, do wynajęcia od pierwszego Lipca r. b.
Również różne **LOKALE** fabryczne i **Mieszkania**, do wynajęcia od 1 Lipca. 492R
Nowowielka Nr 11—1.

DUBBELN-MARIENBAD,

Zakład leczniczo-kąpielowy D-ra von Nordstrom,

przy wschodnim brzegu morskim pod Rygą,
pod osobistym kierunkiem D-ra **Kitta-Kittel.**
Sezon letni od 20 Maja do 1 Września.
Sezon zimowy od 20 Września do 20 Maja.

Odnowione i z komfortem urządzone mieszkania familijne, jakoteż i pokoje oddzielne ze stołowaniem dla **chorych, rekonwalescentów i gości kąpielowych.** Bliższych wiadomości ndziela lekarz i właściciel zakładu
357R **Dr. Kitta-Kittel, Dubbeln.**

L'URBAINE

Francuzkie Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie,

NAJWYŻEJ zatwierdzone dla operacyj w Rossji
w dniu 2 Czerwca 1889 r.

Kapitał gwarancyjny 60,000,000 franków.
Kaucja złożona w Banku Państwa 500,000 rubli.

Nad czynnościami Towarzystwa ustanowiona ciągła faktyczna kontrola Rządu.
Kombinacje są nader liczne, w których liczbie jest wiele u nas dotąd nieznanych. 474R

Główna Reprezentacja na Królestwo Polskie

Dom Bankierski Mieczysław Epstein.

Woda Mineralna Naturalna
PRZECZYSZCZAJĄCA, ŹRÓDŁA

FRANCISZKA JÓZEFA

w Budapeszcie.

Według zdania powag medycznych, **działa rzeczywiście skutecznie, łagodnie i bez wszelkich złych następstw.**

Poleca się jako woda przeczyszczająca, nie zawierająca w swoim składzie szkodliwych dla zdrowia części.—Dostać jej można wszędzie.—Dla normalnego użycia wystarcza lampka od wina dziennie.

Działa pewnie, skutecznie i łagodnie przy obstrukcji i jej następstwach, zatłuszczeniu wątroby, katarach żołądka i kiszek, hemoroidach i cierpieniach kobiecych.

DYREKCJA W BUDAPESZCE

Orzeczenie lekarskie o Wodzie gorzkiej Franciszka Józefa:

D-ra JÓZ. ROSE w Warszawie:
„Wodę ze źródła Franciszka Józefa **przepisuję często, jako środek zlekka a niezawodnie działający."**

D-ra APTE w Warszawie:
„**Jest bardzo dobrze** skutkującym i zarazem chłodzącym środkiem rozwalniającym."

D-ra JÓZ. STUMMER w Warszawie:
„**Wodę gorzką** Franciszka Józefa w praktyce używam bardzo często **jako środek łagodnie czyszczący z niezawodnym skutkiem."**

D-ra LEOPOLDA WEITZENBLATA w Warszawie:
„Ze wszystkich źródeł gorzkich Franz Joseph-quelle, okaza się **jako najbardziej skuteczna** i może być używaną dłuższy czas **nie drażniąc żołądka."**

D-ra WŁADYSŁAWA KRYŻE w Warszawie:
„**Wody gorzkiej** ze źródła Franciszka Józefa, **jako środka czyszczącego** używam szczególniej przy potrzebie użycia jej przez czas dłuższy."

D-ra MAKSYMILJANA HERTZ w Warszawie:
„**Woda gorzka** Franciszka Józefa, **w małych bardzo ilościach okazała się bardzo skuteczną."**

Skład główny w aptekach PP. Heinricha, H. Kucharzewskiego, Lilpopa ziemińskiego w Warszawie.—**Prospekta gratis.** 409R

HOTEL „ROSSJA"

w St.-Petersburgu, Mojka przy Czerwonym moście (bliz Krasnawo mosta). **Nowo-otworzony przez nowego właściciela,** poleca **bardzo ładne, wygodne i spokojne pokoje, od rs. 1 do 12 rs. dziennie.—Śniadania z 2-ch dań 75 kop., Obiady z 4-ch dań rs. 1.—Wina** lepszych firm **po cenach umiarkowanych. Kuchnia wyborna, usługa akuratna.—Bezpłatne** korzystanie z miejscowego **telefonu.** Omnibus hotelu przy każdym pociągu.
Mówi się po polsku, niemiecku i francuzku.

417r Zarządzający Hotelem **A. Iw. Fligen.**

F. BOBROWSKI & URBAŃSKI, 2, Wierzbowa 2,

polecają jako kupno okazyjne:

Płótna finlandzkie i holenderskie 2½, 3, 3¼, 3¾, łokcia szerokie, począwszy od 65 kop. za łokieć, pod gwarancją trwałości.

Płótna angielskie na bieliznę od 30 rs. za sztukę (60 łokci).

Płótna holenderskie i bilefeldzkie, od rs. 36 za sztukę. 59

ŚWIĘTOKRZYZKA 29. RESTAURACJA J. MICHAUX. ŚWIĘTOKRZYZKA 29.

Śniadania od **20** kop. ***Obiady i Kolacje*** od **30** kop.—***Abonament*** z ustępstwem.—***Piwo wyborowe, Wódki, Wina i Koniaki*** po cenach ***przystępnych.***—***Potrawy*** wszystkie ***na świeżem maśle.***—***Pokoje gościnne dla prywatnych zebrań.***—Zakład ***otwarty do północy.***—***Ogródek*** przy takowym jeżeli posłuży pogoda, otwarty zostanie z dniem ***1-m Maja r. b.*** 502r

SKŁAD WIN FELIKSA POTRZEBSKIEGO,

egzystujący od 1835 roku na rogu ulic Chmielnej i Nowego-Światu.

poleca ***Wina czyste naturalne*** oryginalne ***francuskie, hiszpańskie,*** a szczególnie ***węgierskie,*** począwszy od wystałych zieleniaków aż do bardzo starych i rzadkich gatunków, tak ***wytrawnych,*** jak ***tokajów,*** a posiadając wielkie zapasy, sprzedaje po dawnych cenach na butelki, garnce, gąsiory i beczki. Poleca się również dla chorych rekonwalescentów oryginalne i ***stare Cognaci,*** zalecane przez panów Lekarzy. Również jak dawniej w pokojach gościnnych wypić zawsze można kieliszek zdrowego wina. Panom handlującym odstępuje się rabat. 384R

T A N I O!!

Nabywszy bardzo korzystnie **wielki transport czarnych materjałów** (w sztukach całych, oraz resztkach) na suknie i płaszcze, jestem w możności takowe sprzedawać po wyjątkowo nizkich cenach, o czem Szanowna Publiczność raczy się przekonać.

K. M A N T E Y,

Świętokrzyzka 8, 4-ty dom od Nowego Światu.

UWAGA. Materjały czarne jako specjalność od lat 12. 360

184

W. Wójcicki,

Szpitalna Nr 5,

posiada na składzie gotowe obuwie damskie i męzkie, po cenach najniższych.—Przyjmuje wszelkie obstalunki i reperacje. — Zlecenia załatwiają się jak najśpieszniej, za dobroć poręczam.

OBWIESZCZENIE.

Magistrat miasta Warszawy,

Ma zaszczyt podać do wiadomości mieszkańców tutejszych, trudniących się przemysłem furmańskim, że pobór ustanowionej NAJWYŻEJ, zatwierdzoną w dniu 28-ym Lutego 1888-go roku ustawą, opłaty od przemysłu furmańskiego z ilości utrzymywanych koni, wedle przepisów zatwierdzonych przez JW. Warszawskiego Jenerał-Gubernatora w dniu 14 stycznia r. z. uskuteczniać się będzie w Kasie miejskiej pomocniczej, w godzinach służbowych, za wyłączeniem dni świątecznych, od 1 (13) Kwietnia do 1 (13) Maja r. b. bez kary, która następnie w stosunku 50% od niewniesionej należności zaliczaną będzie wnoszącym takową po upływie terminu.

Stopa tej opłaty wynosi: od utrzymujących omnibusy, powozy i karety do najęcia, omnibusy przy hotelach, dorożki i sanie po rs. 10; od furmanów przewożących ciężary po rs. 5 od konia rocznie.

Pomieniona opłata przy przedstawieniu należycie poświadczonej przez właściciela domu i komisarza Policji wykonawczej, deklaracji, może być wnoszoną bądź w ratach półrocznych, bądź jednorazowo za cały rok.

Przy wnoszeniu do Kasy opłaty od przemysłu furmańskiego, kontrybuenci powinni przedstawiać nietylko wspomnione deklaracje, poświadczone przez policję, o ilości utrzymywanych koni, lecz jednocześnie i zaświadczenia policji o dozwoleniu zajmowania się w obrębie miasta przemysłem furmańskim, z dokładnie oznaczoną liczbą tablic, z numerami na wzięcie których udzielone zostało pozwolenie.

Tablice takowe, w dozwolonej liczbie egzemplarzy wydawane będą tylko przy wnoszeniu opłaty od procederu furmańskiego, wydawanie ich oddzielnie po zapłaceniu podatku jest zabronione. 503r

WYPRZEDAŻ

Kapeluszy wiosennych damskich i dziecinnych, w Magazynie A. BOGUSŁAWSKIEGO, Żabia 4. 349

MACE HERTA.

Egzystująca piekarnia Szyi Herta w domu Mławskiej, przy ulicy **Nalewki № 15,** od 50 lat przeszło znana ze specjalności wypieku **MAC,** odznaczająca się nadzwyczajną czystością i koszernością, jak dotychczas tak i **na nadchodzące święta Wielkanocne,** zajmie się również **wypiekiem MAC** pod osobistym kierunkiem sukcesorów, którzy dotychczas kierowali rzeczoną piekarnią.

Nadmieniamy, iż wypiek, przyjęcie obstalunków i sprzedaż mac, uskutecznia się tylko pod wskazanym adresem, żadnych filji, ani agentów nie posiadamy. Polecamy się względom Szanownych Klijentów.

431r

Z szacunkiem Sukcesorowie **SZYI HERTA.**

ZAWIADOMIENIE.

na nadchodzące Święta Wielkanocne

DROŻDŻE prasowane wyborowe,

z fabryki KAROLA HENNEBERGA,

odznaczające się wyższą siłą i dobrocią, używane przez pierwszorzędne Cukiernie, Piekarnie itp. zakłady.—Sprzedaż hurtowa i detaliczna w składzie **Głównym, ul. Królewska № 21;** w zakładzie **Mlecznym, ulica Hr. Berga № 2,** oraz w wielu składach mącznych. 295

SKŁAD WIN, TOWARÓW Kolonjalnych i DELIKATESÓW

K. Grabickiego,

dawniej L. KRUPSKI,

PLAC Ś-go ALEKSANDRA № 7,

zaopatrzony we wszelkie gatunki **Win Węgierskich, Francuzkich, Hiszpańskich, Rumy, Araki, Likiery: Holenderskie, Marji Brizard, Benedyktyn. Koniaki: Martela, Prünella i Szampańskie,** oraz **Wina Krymskie i Kauk.**

Na bieżący post poleca: **Marynaty, Łososia, Homary, Sardynki, Sery. Oliwę Nicejską,** jak również **Herbatę:** Perłowa, Popowa i Klimuszyna.

Na nadchodzące Święta skład będzie zaopatrzony we wszystkie **Towary świeże i doborowe. — Wina wszystkie osobiście sprowadzone z miejsca,** jako specjalista polecam takowe.

Sprzedaż detaliczna i hurtowa. 441R

WYPRZEDAŻ

WYSORTOWANYCH UBIORÓW DZIECINNYCH

W MAGAZYNIE

A. PAWLIK,

Trębacka róg Nowo-Senatorskiej № 2,
od dnia 24, t. j. od Poniedziałku, przez dni dziesięć. 491R

Magazyn Ubiorów Męzkich

L. POLENDER,

Długa Nr 38,

poleca na każdy sezon ubiory i garnitury najświeższych fasonów, z materjałów krajowych i zagranicznych, po cenach bardzo umiarkowanych. 343

Mam zaszczyt zawiadomić Sz. moich klijentów, iż niezależnie od moich Interesów Bankierskich tu i w Częstochowie, otwieram z dniem 1-szym Kwietnia r. b.

FILJĘ w Bendzinie.

484R **Sosnowice w Marcu 1890.**

ADAM BERGMAN.

J. A. KOSZELEW

w Warszawie, Nowogrodzka № 7,

poleca swe Wódki oczyszczone i Spirytusy, jakie są do nabycia we wszystkich znaczniejszych składach w Warszawie i na prowincji.

Ceny umiarkowane.

Biorącym w większych partjach ustępuje się znaczniejszy rabat. 501R

MAGAZYN POD FIRMĄ
„RUSSKA MANUFAKTURA"

Krakowskie-Przedmieście Nr 7, dom Hr. L. Krasińskiego,

otrzymał znaczny wybór towarów, które po b. przystępnych cenach poleca, a mianowicie:

Wełny czarne i kolorowe na suknie.

Materjały wełniane i pół jedwabne na płaszczyki letnie.

Plaidy i Chustki wełniane.

Fulary gładkie i fantazyjne na suknie.

Jedwabie czarne i kolorowe.

Satynki, Zefiry, Kretony i Sarpinki w różnych kolor. i deseniach.

Przy tej sposobności poleca otrzymane w komis **Płótna i Bieliznę stołową** Jarosławskich i Kostromskich fabryk.

Płótna Grybanowa ręcznej roboty, bielone na trawie, które pod względem trwałości, nie ustępują Billefeldskim. 478R

CENY FABRYCZNE.

MAGASIN FRANÇAIS,

róg Krakowskiego-Przedmieścia i ulicy Trębackiej (Stara Poczta), **poleca** Szanownej Publiczności wielki wybór

Ubiorów męzkich i dziecinnych na sezon wiosenny i letni.

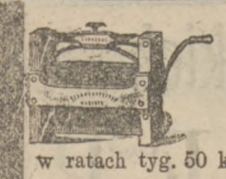
po cenach nizkich stałych. 458R

WINA GRUZIŃSKIE uznane za najlepsze z win Kaukazkich

KS. J. K. BAGRATION-MUCHRAŃSKIEGO,

znajdujące się we wszystkich znaczniejszych handlach na prowincji, oraz **Wina:** Węgierskie wprost od producentów sprowadzane,—**Wina** Francuzkie, Hiszpańskie, Reńskie, Likiery, Koniaki i Rumy zagraniczne, poleca skład hurtowy pod firmą

SCHOBER i ZAWADZKI, Senatorska 24. 485R

Bicycle od rs. 100, Rowery angl. od rs. 150, Tricycle angl. od rs. 150, Przybory do Welocypedów, Wyżymaczki „Empire," Widelce, Noże, Scyzoryki, Brzytwy i narzędzia ogrodnicze, polecają **J. Hilkner & S-ka,** 459r

w ratach tyg. 50 k. Warszawa, **Krakowskie-Przedmieście 5** (róg Berga).—Poszukują się Agenci.—Cenniki gratis i franco.—**J. Hilkner & S-ka.** w ratach tyg. po rs. 5.

Nauka i wychowanie.

Adres: Pierwszorzędne biuro nauczycielskie Jasińskiej, Berga 6. Upoważnione na Cesarstwo i Królestwo. Ma do umieszczenia nauczycieli, nauczycielki, francuzki świeżo przybyłe, angielki i niemki. 847r

Buchhalterji wyucza gruntownie z upoważnienia władzy, b. wieloletni zastępca „Danilewicza" autora buchhalterji, Chmielewski, Bracka 5. 647r

Języka niemieckiego udzielam i konwersacji. Królewska 31, m. 8. 8116

Młoda russka ukończyła gimnazjum w Rossyi, poszukuje lekcyj. Krucza 12, m. 1. Zastać do godz. 1-ej i od 7-ej. 8556

Potrzebny korepetytor z językiem niemieckim. Praga, Targowa № 44, m. 1. 8586

Student uniwersytetu poszukuje korepetycyj za pokój, obiady lub pieniądze, może przyjąć kondycję. Marszałkowska № 123, mieszkania 7. 840r

Student doświadczony korepetytor poszukuje lekcyj. Jerozolimska 56—13. 8268

Wolne mieszkanie oraz fortepian za lekcje muzyki. Nowolipie 46, w kantorze. 8576

Posady i prace.

A) **Młody** człowiek z 4-klasowem wykształceniem poszukuje parogodzinnego zajęcia po południu. Oferty w Kurjerze Warsz. pod „Zygmunt". 8080

Ajenta zdolnego do sprzedaży artykułów spożywczych w Warszawie poszukuję. Wiadomość: Chmielna 38, mieszk. 11. 8457

Bufetowa lub gospodyni, katoliczka, w średnim wieku, przybyła z prowincji, poszukuje miejsca; w razie wymagania niewielka kaucja. Oferty w Kurjerze „Bufetowa M. R." 8414

Człowiek w średnim wieku poszuukuje posady ekonoma lub leśniczego. Łaskawe oferty prosi składać w kantorze tegoż pisma pod lit. L. L. 8507

Człowiek młody, katolik, piszący po polsku, po russku, biegły w rachunkach, poszukuje jakiegokolwiekbądź zajęcia za skromne wynagrodzenie. Może przyjmować do przepisywania papiery od arkusza. Świadectwa może złożyć na żądanie lub powołać się na rekomendacje. Łaskawe oferty proszę składać pod lit. W. K. w kantorze Kurjera Warsz. 842r

Do interesu manufakturno - ajenturowego potrzebny jest uczeń zacnych rodziców, posiadający języki polski, russki i niemiecki. K. Mantey, Świętokrzyska 8. 8523

Do fabryki kwiatów potrzebne zdolne podręczne. J. Leszczyńska, Miodowa 4. 8518

Do staników potrzebne zdolne i podręczne. Aleksandrja 15, m. 2. 8593

Do pracowni sukien L. Hummel potrzebne są panny. Bielańska 4. 8607

Do apteki w dużem powiatowem mieście potrzebny uczeń. Wiadomość: Ceglana 1, mieszk. 21. 8063

Felczer chrześcjanin uzdolniony, z kilkoletnią praktyką szpitalną, z dobremi świadectwami i poważną rekomendacją, potrzebny zaraz na prowincję. Królewska 33, m. 4, od 2 do 4-ej po południu. 841r

Francuzka młoda, bona, z dobremi świadectwami, poszukuje miejsca. Biuro nauczycielskie Anny Damerau, Krakowskie-Przedmieście № 38, wprost Saskiego Placu. 8591

Gospodyni-kucharka z dziewczynką do usługi, potrzebna na wieś od 1-go kwietnia. Wiadomość: Hotel Litewski, u szwajcara. 8446

Kucharka umiejąca smacznie gotować, z dobremi świadectwami, potrzebna jest od 1-go kwietnia r. b. Wiadomość: Senatorska 10, mieszkania 3. 8451

Krojczyni zdolna oraz staniczarki potrzebne są zaraz do pracowni Bejster, ulica Twarda 5. 8009

Krawcowa zdolna pracuje w domach prywatnych. Śliska 18, m. 22. 8609

Młodemu człowiekowi wyjednam początkową rządową posadę. Oferty w Kurjerze „Zaraz". 8609

Młodsza z dobremi świadectwami potrzebna od 1-go kwietnia. Senatorska 10, mieszkania 2. 8550

Maszynistka potrzebna natychmiast. Pracownia bielizny, Nowogrodzka 29. 8270

Maszynistka potrzebna niezwłocznie. Pensja 15 rs. Pracownia bielizny, Nowogrodzka 29. 8361

Osoba średniego wieku, znająca dobrze kuchnię, poszukuje miejsca do pojedyńczej osoby. Chmielna 81, m. 12. 839r

Osoba przyzwoita, bardzo zdolna, poszukuje miejsca do zarządu domu w Warszawie lub na wyjazd do osób pojedyńczych. Wiadomość: Marjensztadt 5, m. 22. 8068

Potrzebne zaraz panny zdolne do staników i spódnic. Zielna 42, m. 20. 8103

Potrzeba panien podręcznych. Pracownia sukien, Karmelicka 30. 800r

Potrzebna hafciarka uzdolniona zaraz, wynagrodzenie dobre. Złota № 60, m. 21. 8005

Potrzebny uczeń do sklepu kolonjalnego, mający lat od 13 do 15; na Pradze, Targowa № 32. 7994

Panny kompletnie uzdolnione do staników i podręczne potrzebne zaraz. Hortensja 7, mieszk. 22. 7983

Potrzebna jest bona młoda, polka, freblówka, do dwóch panienek. Zgłaszać się proszę między godz. 10—2-gą na ul. Włodzimierską № 13, m. 3. 8419

Potrzebna bona znająca szycie na maszynie i w ręku. Królewska 51, m. 9. 8415

Poszukuje się dla austro-węgierskiego jeneralnego konsulatu od 1-go kwietnia r. b. służącego nie starszego nad lat 30, niemieckiego lub austrjackiego pochodzenia, z dobremi świadectwami i władającego językiem polskim. Zgłaszać się do konsulatu, ulica Jasna № 6. 8453

Potrzebne panny kompletnie zdolne do staników. Długa 10, m. 41. 8448

Potrzebne są panny zdolne do staników i podręczne do spódnic. Magazyn Elizy, Świętokrzyska 3. 8258

Potrzebni ajenci do sprzedaży węgli i wapna. Leszno 88—6, od 2 do 4-ej. 8235

Potrzebna jest podręczna do krawieczczyzny. Chmielna № 36, m. 8. 8183

Potrzebne są zaraz panny zdolne do staników i spódnic upinania, oraz dziewczynki do nauki. Marja Schesz, Nowy-Świat 44. 8351

Potrzebna jest zaraz panna do gorsetów. Szkolna № 8. 8342

Potrzebna jest od 1-go kwietnia kucharka, umiejąca dobrze gotować, z kilkoletniemi świadectwami. Wiadomość: Trębacka № 4, mieszkania 3. 8329

Potrzebna bona francuzka. Mokotowska 59, mieszk. 9, godziny 9—12. 8312

Panny zdolne do staników i do haftu potrzebne są zaraz do pracowni Innocenty, Marszałkowska 119. 8288

Potrzebna sklepowa z kaucją rs. 150. Bielańska 21, m. 5. 8360

Potrzebny młody człowiek od lat 15—20 do rysunków technicznych wolnoręcznych. Ul. Wspólna 36, m. 8. 8145

Potrzebna jest panna do spódnic z całodziennem utrzymaniem. Ulica Królewska № 18, stróż wskaże. 8553

Potrzebne bona niemka z szyciem do małych dzieci. Wilcza 6, mieszk. 1. 8549

Potrzebne maszynistki do bielizny męzkiej i dziewczynki do nauki. Ogrodowa № 27, mieszk. 8. 8545

Poszukuje się kuchmistrza do objęcia kuchni w hotelu pierwszorzędnym w jednem z większych miast Galicji. Kuchnia i restauracja kompletnie urządzona, z serwisem, bielizną, gazem i usługą, do oddania człowiekowi znającemu swój fach, bez żadnej zapłaty za dzierżawę. Oferty składać można w restauracji hotelu Francuskiego w Warszawie. 8542

Paryżanka wykształcona szuka zajęcia na godziny. Szkolna 4—1. 8541

Panny zdatne potrzebne do szycia sukien. Twarda 6, mieszk. 30. 8496

Potrzebna panna z dobrą krawieczczyzną do domu prywatnego. Solna 17, m. 5. 8533

Panna kompletnie uzdolniona do staników potrzebna zaraz na wyjazd na dogodnych warunkach. Wiadomość: ulica Niska № 57, mieszk. 23. 8527

Potrzebny jest majster specjalista do wyrobu krochmalu ryżowego, posiadający dobrze swój fach, na wyjazd do Rosji. Oferty: „Wyjazd" przyjmuje Kurjer. 8526

Panny uzdolnione i podręczne do krawieczczyzny potrzebne. Żórawia 24, m. 2. 8522

Potrzebna panienka podręczna do sukien. Koszykowa № 38, mieszk. 25. 8506

Potrzebne panny zdolne do trykotów. Ul. Chmielna 9, m. 12. 8557

Potrzebuję zdolnych podręcznych do krawieczczyzny. Zgoda № 5, m. 31. 8580

Podręczna do trykotów potrzebna. Nowomiejska № 17, m. 5. 836r

Potrzebna doświadczona niańka do rocznego dziecka, znająca szycie. Leszno 13, mieszkania 6. 854r

Potrzebna jest uczennica do krawca męzkiego. Podwal № 16, m. 15. 849r

Panny potrzebne są podręczne i do nauki krawieczczyzny. Aleja Jerozolimska 41, mieszkania 8. 845r

Retuszerka młoda, inteligentna, poszukuje miejsca tu lub na prowincji. Oferty przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego pod lit. L. D. W, 848r

Sklepowa, panny zdatne i podręczne potrzebne zaraz do magazynu okryć. Ulica Bracka 10. 8524

Sklepowej potrzeba z kaucją rs. 30 do sprzedaży pieczywa, fachowej i pojedyńczej. Wiadomość: Muranowska № 36. 8397

Staniczarek zdolnych i podręcznych potrzeba zaraz. Marjańska 3, m. 1. 8424

Za dobrem wynagrodzeniem do magazynu okryć damskich potrzebne są zdolne panny. Marszałkowska № 114. 8406

Zaraz potrzebna panna do krawieczczyzny uzdolniona. Zimna 3, mieszk. 31. 850r

50 rs. za wyrobienie miejsca rządcy lub jego pomocnika do majątku w Królestwie lub Cesarstwie. Dyskrecja zapewnia się. Oferty pod lit. „A. D. M. Agronomowi" kiosk róg Żórawiej i Kruczej. 8298

Kupno i sprzedaż.

Alkohol, spirytusy, wódki różne, koniak kuracyjny, wina węgierskie wytrawne i słodkie, francuzkie czerwone i białe, szampańskie, rumy, portery i likiery, również śliwki suszone na kompot, włoszczyznę suszoną, kompoty z owoców. poleca handel L. Wróbel, Krakowskie-Przedmieście 25, stara poczta. 731r

Antyki piękne, obrazy z podpisami, Djana z Endymjonem Rubensa, Angelica Kaufmana, pejzaż Van-Falenca, Arjadna Van-Achena, Salvatora-Rosa, Pietro-Sargiosa z 1630 r., Lucca-Jordana; stół z mozajki florenckiej, kandelabry bronzowe złocone o 9 ramionach z epoki Ludwika XV, meble starożytne z marmurowemi blatami, kredens bogato rzeźbiony, porcelana stara saska. Wiadomość w Kielcach, w handlu kupca Hönigmana w rynku. 6192

Antykwarjat dzieł sztuki dawniejszej i współczesnej, firma N. S. Brüner et Comp. w Warszawie, w Hotelu Europejskim, istniejąca od 1795 roku bez zmiany, kupuje, zamienia, sprzedaje i przyjmuje w komis porcelanę, starożytne meble, bronzy, emalje, gobeliny, makaty, pasy, zbroje i t. p. Ocena wszelkich starożytności rzetelna bezpłatnie. W razie kupna, firma płaci ceny najwyższe. 855r

Antyk szafa gdańska do sprzedania. Ulica Podwal № 25, m. 8. 8574

Antykwarjusz Makow, Solna 9, poleca meble starożytne, bronzy, porcelanę, sztychy. 8476

Buljony Kleczkowskiego zdrowym i chorym poleca skład główny: Topiel 16, m. 13, trzeci dom od Oboźnej. 8147

Bilard wiedeński nowego systemu do sprzedania. Piwna № 29, w bawarji. 8515

Do sprzedania różne książki, obrazy, szafy, klęcznik, komoda i inne przedmioty. Wiejska 9, mieszk. 4. 7893

Do sprzedania pianino 350 rs., klatka papugi. Sienna 21—5, od 10—2-ej. 7918

Dywaniki przed łóżka od 125 kop., wojłokowe od 75, serwety 165, chodniki, kołdry od 225 kop., tanie juty i kretony w fabrycznym składzie dywanów Kiltynowicza, Mazowiecka 16. 457r

Do sprzedania stół dębowy jadalny, szafa jesionowa rozbierana i lustro rzeźbione. Ul. Bednarska № 10, m. 16. 846r

Do sprzedania suknia bronzowa i bluzka elegancka na średnią figurę, wiosenny paltocik na 8-letnią dziewczynkę. Krucza 12, mieszkania 7. 8587

Dwie dębowe szafy rozbierane są do sprzedania. Wiadomość u stolarza Paszyńskiego, Chłodna № 6. 8582

Do sprzedania kredens, łóżko z materacem, lustro, otomana, kanapka, gotowalnia, umywalka, fikusy i drobne rzeczy. Hoża 24, mieszkania 8. 8544

Do sprzedania trzy maszyny oryginalne Singera i jedna Whelera-Wilsona. Hotel Niemiecki 25. 8537

Do sprzedania powóz mało używany na jednego lub parę koni. Wiadomość u stróża, Nowy-Świat № 70. 8501

Do sprzedania po zwiniętym składzie w Radomiu ozdoby i kafle na kilkadziesiąt pieców po cenach zniżonych. Wiadomość udzieli Karol L. Wickenhagen w Radomiu. 8497

Do sprzedania wyżeł ceter za przystępną cenę. Chmielna 76, mieszk. 40. 8512

Do sprzedania dywan duży, szynel uczniowski, używane. Hoża 22—30. 8575

Do sprzedania narzędzia miernicze, taca duża platerowana, pies ponter. Grzybowska 10, m. 2, między 12 a 3-ią. 8559

Fortepian i szafy sklepowe sprzedaję. Ul. Chmielna № 47, m. 14, prawa. 8517

Firanki crême i białe poleca bardzo tanio skład płócien z fabryki „Żyrardów", Marszałkowska 151, R. Czarnecki i S-ka. 6097

Fisharmonja do sprzedania. Bielańska 21, mieszkania 3. 8439

Fortepiany używane do sprzedania krajowe i zagraniczne. Hoża 6, m. 4. 7864

Fortepian za rs. 75 do sprzedania. Śliska 27, stróż wskaże. 8340

Fortepian krótki sprzedaję za rs. 90. Solec 93. m. 23. 7879

Fortepian krótki zagraniczny, 7 oktaw, rs. 285, kosztował rs. 500. Daniłowiczowska 4, lombard. 8594

Fortepian Hofera do sprzedania. Wspólna 33, m. 12. 8577

Garnitur mebli do sprzedania, bardzo tanio. Złota 23, stróż wskaże. 838r

Gips rolniczy, opatrunkowy i malarski w fabryce № 5 Leszczyńska i № 12 Długa, E. Jabłczyńska. 774r

Jest do sprzedania fuzja mało używana dziwerowana fabryki Jachimka, ze wszystkiemi przyborami. Wiadomość: Ogrodowa № 23, mieszkania 10, od 3—6-ej po południu. 8552

Kufer, garnitur mebli, stolik, lustro, landszafty, dywan, balja, paka, beczułki, łóżko, kanarek. Freta 20—17. 8181

Kupuję złoto, srebro. Nowy-Świat 61, w mieszkaniu. Henryk Juwiler. 477r

Kasy ogniotrwałe, najtańsze i najlepsze, u R. Bohtego, Nowy-Świat 34. 570r

Kasy ogniotrwałe 25% tańsze od innych cenników. Marszałkowska 125, Sikorski. 3183

Ktoby chciał sprzedać kasę ogniotrwałą № 7, 8, 9, niechaj się zgłosi: Dzika 44, do gospodarza. 8548

Kredens dębowy rzeźbiony, nowy, do sprzedania. Ul. Szczygla № 4, m. 3. 8499

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, szeslongi, firanki. Ulica Marszałkowska № 108 i od ulicy Chmielnej № 37, m. 30. 8354

Meble za bezcen! Garnitur czarny, orzechowy, lustra, rozmaite inne meble, szafy, kredens, stół, krzesła, łóżka, biuro, otomana, bibljoteka, szafka lustrzana. Marszałkowska 119, w podwórzu, druga brama, mieszkania 15. 8281

Meble za bezcen z ośmiu pokojów, całe urządzenie lub częściowo, rozmaite salonowe rzeczy fantazyjne. Złota 3, róg Zgoda, trzecia brama od Marszałkowskiej, pierwsze piętro, mieszkania 4. 7744

Meble tanio, garnitur czarny, orzechowy szafy, łóżka, biurko, kredens, krzesła, otomana, różne meble. Mokotowska 59, przy Placu św. Aleksandra, stróż wskaże. 6476

Meble tanio, garnitur używany urzędowej roboty i inne meble. Leszno № 15, u tapicera. 7631

Marki, albumy, książki stare, numizmaty, kupuje, sprzedaje księgarnia, Elektoralna 5. 7514

Meble. Garnitur mebli mahoniowych, szafy, komoda, toaleta, lustro i inne rzeczy tanio do sprzedania. Wiadomość: Bracka № 25, mieszkania 2. 775r

Maszyna Whelera-Wilsona w dobrym stanie do sprzedania za przystępną cenę. Podwal № 44, w pralni. 8498

Meble mahoniowe rypsem bordo kryte, urzędowej roboty, tanio sprzedam. Nowolipie 25, m. 9. 8002

Owies orłowski do siewu (rychlik), b. plenny, sprzedajemy po 105 kop. za pud z workiem lub rogożą, franco skład nasz, E. Wojewódzki et Comp., Marszałkowska 116. 828r

Poszukuję fortepianu, pianina do rs. 200. Książęca 4, m. 6. 7880

Pianino prawie nowe tanio do sprzedania. Leszno № 15, m. 15. 8236

Potrzebny jest figus 3³/₄ łokcia wysoki łącznie z wazonem. Adresy zostawiać w administracji Kurjera pod lit. S. K. 8520

Palto aksamitne, prawie nowe, do sprzedania za przystępną cenę. Ogrodowa 19, mieszkania 24. 8519

Powidła śliwkowe, owocowe, funt kop. 10. Nowogrodzka 27, mieszk. 4. 8492

Pończoszki dziecinne, damskie, skarpetki mocne, tanie, nadrabiapie takowych. Świętokrzyska 35. 8595

Para ogierów rysaków rasowych z atestatami, do sprzedania. Hotel Lipski, ul. Bielańska. 8588

Płaszczyk wełniany z koronkami krem, długi, dziecinny, do sprzedania. Nowogrodzka 17, m. 9. 8262

Szaraban do sprzedania. Wiadomość: ulica Długa № 40, u stróża. 8431

Skład win, towarów kolonjalnych i delikatesów H. Radeckiego, ulica Nowomiejska № 21, poleca towary świąteczne w gatunkach wyborowych, po cenach bardzo przystępnych oraz wina, cognaki i wódki z pierwszorzędnych dystylarni o 5% niżej cennika fabrycznego. 7946

Suknia nowa, zielona, ubierana czarną morą, z powodu żałoby do sprzedania. Dolmanik jasny. Warecka 3, mieszk. 8, od 2—6-ej. 8513

Stanik nowy, elegancki, pąsowy, jedwabny, na osobę średniej tuszy, sprzedaję. Nowogrodzka № 22, m. 16, w niedzielę od 2-ej. 8482

Tanio do sprzedania meble, dywan i samowar. Żórawia № 43, m. 1. 8530

Tokarnia amatorska do sprzedania za 150 rs. z powodu wyjazdu, cała żelazna, mosiężne podstawy, kopsztyk, rajsztok, obsadzone na wangach, trójkąt stalowy. Wspólna № 12, mieszk. 1, od 8—10-ej zrana i od 4-ej po południu. 8571

Tanio do sprzedania sakpalto nowe, materjał dobry, polskiej roboty. Wiadomość w kantorze, ulica Marszałkowska № 118, róg Złotej. 8256

Wierzchowiec kabardyniec, rączy, lekki, zdrów, za połowę ceny. Tamże potrzebna suma 13,000 na dom. Nowolipie 30, mieszkania 3. 8579

Za rs. 200 do sprzedania fortepian wiedeński o siedmiu oktawach przy ulicy Wareckiej. Wiadomość powziąć można przy ulicy Nowy-Świat № 64, w fabryce Ostrochulskiego, a ztamtąd osoba interesowana doprowadzona zostanie na miejsce. 7713

Za rs. 16 jest do sprzedania maszyna do szycia Whelera-Wilsona dobrze szyjąca. Krochmalna 44, m. 7. 8583

Z powodu wyjazdu tanio do sprzedania kozetka, foteliki, szafa, stół, rolety, firanki, garnitur do umywalni. Orla 4, m. 1. 8264

Interesa handl. i mająt.

Administracja restauracji zaraz do odstąpienia. Wiadomość w kiosku obok Kopernika. 8592

Ajent w Kijowie stale zamieszkały i z miejscowością dobrze obeznany, poszukuje zastępstwa firm tutejszych. Oferty proszę składać w Biurze pp. Rajchmana i Frendlera, Senatorska 26, pod lit. T. M. 823r

Dom na wypłaty przy ul. Marszałkowskiej № 55, z placem od dwóch ulic, z ogródkiem, stajnią i wozownią. 8221

Dystrybucję z galanterją i materjałami piśmiennemi, egzystująca lat 14 z dobrem powodzeniem, sprzedam. Wiadomość: ul Nowy-Świat № 1, w dystrybucji. 8230

Do wydzierżawienia wiatrak o czterech gankach z dwoma morgami ziemi, w Aleksandrowie Pogranicznym. Warunki b. przystępne. Wiadomość u właściciela Domińskiego na miejscu; dzierżawca zająć może każdego czasu. 8253

Dom drewniany z placem do budowy, położony w środku miasta, w bliskości targu, do sprzedania na dogodnych warunkach. Wiadomość: Mazowiecka № 3, mieszk. 4. 4727

Dom trzypiętrowy z dwoma oficynami przy ulicy Rycerskiej № 283h/4p, sprzedany będzie w drodze działów dnia 21 marca (2 kwietnia); dochód brutto rs. 1,100. Licytacja rozpocznie się od rs. 6,000. Bliższa wiadomość u komisarza sądowego Gawryłowa, Świętojerska № 18. 8539

Do odstąpienia folwark Mirów na lat 12, donacja, ogół 552 morgi, w tem łąk 49, ziemia w kulturze, z zasiewami i inwentarzami, budowle dobre, na przystępnych warunkach, 4 wiorsty od Częstochowy, każdego czasu, przed 1-ym czerwca r. b., z powodu interesów familijnych. Bliższa wiadomość u administratora L. Swierczyńskiego w Mirowie pod Częstochową. 8509

Dom do sprzedania na 12% w dobrym punkcie. Pośrednictwo wyłącza się. Mostowa 27, m. 4. 8570

Dwa interesa handlowe pod firmą „Teodor Kozłowski" (Wierzbowa 8 i Bracka 25) do sprzedania, oraz posesja murowana, do kupna której potrzeba 6—8 tysięcy. 6449

Folwark włók 10½ ziemi przeważnie pszennej, w tem 15 morgów dobrej łąki, z odpowiedniemi zabudowaniami, bez żadnych serwitutów, w odległości 8 wiorst od Sochaczewa, 16 od Łowicza a 21 wiorst od Rudy Guzowskiej położony, każdego czasu bez pośrednictwa tanio może być sprzedany. Wiadomość codziennie pomiędzy 12—3-ią w biurze Towarzystwa oczyszczania i sprzedaży spirytusu, Świętokrzyska № 83. 8026

Bawarja do sprzedania z powodu zmiany. Obożna 10. 7562

Folwark Targówek wraz z ogrodami owocowemi, budynkami, domem mieszkalnym, do wydzierżawienia razem lub oddzielnie zaraz. Wiadomość: Żelazna 78, m. 5. 8265

Jest do sprzedania zakład fotograficzny przy pryncypalnej ulicy w Warszawie. Wiadomość w składzie materjałów fotogr. A. Karoli, Krakowskie-Przedm. № 65. 8525

Jest do wydzierżawienia majątek ziemski w gub. piotrkowskiej, pow. rawskim, w ilości 30 mórg. Położenie fabryczne. Cena dzierżawy wynosi rocznie 100 rs. Wiadomość w składzie drzewa w Alei Jerozolimskiej № 16, u Stanisława. 8303

Kolonja pod Warszawą do sprzedania. Ulica Wspólna № 50, mieszk. 4. 7824

Kantor przewozowy „Konkurencja", Erywańska 11 (Zielony Plac), uskutecznia przeprowadzki na specjalnych wozach, opakowania mebli, szkła, fortepianów, bronzów, posiada na składzie skrzynie i pudełka pocztowe. 829r

Licytacja. W d. 20 marca (1 kwietnia) r. b. w sądzie okręgowym w wydziale IV odbędzie się licytacja najpiękniejszych dwóch kolonij na Saskiej Kępie, tak zwanych Dąb i Prado, mórg 24 300-prętowych łąk nadwiślańskich i ogrodów owocowych, jak również angielskich. Kolonje te mają prawo propinacji, na których są dwie restauracje, dochód roczny przeszło rs. 2,000; do licytacji potrzeba złożyć uchwałę gromadzką i świadectwo wojta gminy, gdyż kolonje te są uwłaszczone. Licytacja rozpocznie się od sumy, jaką licytant zaofiaruje. Wiadomość: ul. Miodowa № 3, m. 14. 7714

Magle do sprzedania z wózkiem i stałemi gospodami. Dzika 18. 8569

Magle do sprzedania. Ulica Marszałkowska № 95. 8599

Magle do sprzedania z powodu słabości właścicielki. Chmielna 49. 8335

Nad rzeką i przy kolei żelaznej, w mieście gubernjalnem, place 120,000 łokci kwadr. do sprzedania w części lub całości. Wiadomość na Nowolipiu № 36, mieszkania 21, w Warszawie. 7931

Poszukuje się małej fabryki wyrobów metalowych lub też warsztatu ślusarskiego. Oferty proszę składać: kantor zajazdu Płockiego, Podwal 19. 8338

Plac sprzedam tanio 12,000 łokci razem lub częściowo. Wiadomość: Nowy-Świat № 53, sklep niciarski. 7812

Potrzebny wspólnik zaraz z kapitałem rs. 100, pierwszeństwo kucharzowi. Mostowa 16, mieszk. 20. 8601

Potrzeba 6 do 8,000 rs. na hypotekę w Warszawie, z pewną gwarancją wypłaty pożyczonej sumy w terminie. Wiadomość: Nowogrodzka 22, mieszk. 1, bez pośrednictwa. 8547

Pralnia egzystująca od lat kilku z dobrem powodzeniem, do odstąpienia. Wiadomość: Marszałkowska 141, m. 22. 8543

Plac do sprzedania na Nowem Brudnie pod zabudowanie domu 3,600 łokci, warunki przystępne, oraz zegar ścienny antyk, dwoje skrzypiec i szal francuski za cenę przystępną. Leszno № 20, stróż wskaże. 8485

Plac przy ul. Marszałkowskiej № 53, łokci 3,800, do sprzedania za rs. 9,000. 8220

Rubli 2,000 potrzeba do powiększenia interesu bardzo korzystnego na umiarkowany procent albo mieszkanie z całodziennem życiem dla pojedyńczej osoby. Oferty uprasza się składać w kantorze Kurjera pod literami L. C. № 2000. 7951

Rubli 3,000 mam do wypożyczenia na hypotekę miejską w obrębie gubernji warszawskiej. Chcę umieścić tę sumę w szacunku ubezpieczenia jeśli drewniane, w dwa razy wziętem Towarzystwie jeśli murowane. Kupiłbym sumę na tychże samych zasadach. Ul. Chmielna 63, m. 4, od 5 do 6-ej wiecz. 7820

Sklep mydła i nafty do sprzedania. Wiadomość w kiosku na Krakowskiem-Przedm., obok domu Rezlera. 8127

Sklep spożywczo-dystrybucyjny z mieszkaniem z powodu wyjazdu do sprzedania zaraz. Warunki korzystne. Żórawia 28, 7299

Sklep spożywczo-dystrybucyjny do sprzedania. Ulica Ogrodowa № 40. 8305

Sklep wiktuałów do sprzedania. Ulica Solna № 3. 8317

Sklepik wiktuałów jest do sprzedania przy ulicy Elektoralnej pod № 43. 8274

Sklepik wiktuałów z powodu zmiany interesu do sprzedania zaraz. Ulica Pańska № 94. 8538

Skład węgli do sprzedania z powodu wyjazdu za rs. 200; tamże do sprzedania pies łańcuchowy, Ul. Wolność № 10. 7903

Sklep za rs. 80 do sprzedania. Ulica Pańska № 5. 8596

Skład wódek do odstąpienia na bardzo korzystnych warunkach. Mostowa 27, mieszkania 4. 8551

Sklep spożywczy, flaczarnia i sprzęty domowe do sprzedania z powodu otrzymania posady na wyjazd. Pawia № 86. 8590

Sklep spożywczy do sprzedania. Żelazna № 76. 8589

Sklep rzeźniczy z wiktuałami do sprzedania tanio w każdym czasie. Nowa Praga, ulica Środkowa № 122. 8568

Sklep spożywczy do sprzedania tanio. Pańska № 19. 8562

Sklep do sprzedania z dystrybucją. Podwal № 8. 8560

Skład węgli bardzo korzystny do sprzedania z powodu ważnych familijnych interesów. Nowolipki № 55, Komorne 8, cena 80. 8603

Sklep spożywczy jest do sprzedania z powodu wyjazdu za przystępną cenę. Ulica Widok № 2. 8371

Zaraz szynk-restauracja, od kilku lat egzystujący, do wypuszczenia tanio. Ulica Śliska 50. 8309

Zakład mleczny, egzystujący od lat 8-iu, ze znacznym wypiekiem ciast i wyrobów cukierniczych, do sprzedania zaraz z całem urządzeniem. Wiadomość w Biurze ogłoszeń, Senatorska 26. 848r

Doniesienia osobiste.

Kawaler lat 52, posiadający majątek ziemski przynoszący około 20,000 rocznego dochodu, pragnie się ożenić z panną lub wdową około 20 lat, bez posagu, odznaczającą się piękną powierzchownością i łagodnym charakterem. Oferty z fotografjami (które są niezbędne) proszę składać: poczta Skwira, gub. kijowska, poste-restante „dla Ukraińca." 7958

Kawaler przystojny, lat 29, inteligentny, fachowy, posiadający także kapitał własny, pragnie się ożenić z panną lub wdową inteligentną, któraby decydowała się wyjechać do Chili. Posag niekoniecznie wymagany. Oferty z fotografją pod „Xantus" poste-restante Koniecpol, gub. piotrkowska. 7959

Młoda panna, dobrej rodziny, sympatyczna, wykształcona, muzykalna, przymiotów serca wzniosłych, wyszłaby za mąż za człowieka wykształconego, ze stanowiskiem, zamożnego, rozumnego, prawego. Oferty Warszawa poste-restante dla „Idealnej" składać proszę i ogłosić. 8060

Lokale.

A. Wróblewski i S-ka, kantor przewozowy, Trębacka 11, Filja Nowy-Świat 7.—Załatwia przeprowadzki, opakowania, przewóz mebli. 14r

Dwa pokoje, razem lub pojedyńczo, z meblami. Nowy-Świat № 70, mieszk. 5, wprost klubu. 814r

Do wynajęcia obszerny budynek murowany na fabrykę i może być z mieszkaniem, za Jerozolimską rogatką, Ochota № 1. 8357

Dwie wozownie do wynajęcia, może być i kantor przytem. Wiadomość: ulica Długa № 28, w składzie węgla. 7618

Duży pokój dla kawalera, przy familji, bez mebli. Marszałkowska № 120, mieszkania № 8. 6870

Dom odrębny, duże podwórze, duże sale, cały lub częściowo, na fabrykę lub warsztaty, do wynajęcia od Wielkiej-Nocy. Przemysłowa № 31, u gospodarza. 7038

Dobremu lokatorowi jest ładny pokój umeblowany. Marszałkowska 105, m. 5. 8598

Do wynajęcia piwnice na wina, owoce i t. p. Smolna № 7. 8572

Do wynajęcia od 1 kwietnia—dwa duże pokoje z cygankiem, balkonem, osobnym placem na warsztat, fabrykę. Stajnia z wozownią. Nowolipie 34. 8578

Dwa pokoje, umeblowane z przedpokoikiem, do wynajęcia od 1 kwietnia, za rs. 25, miesięcznie. Wiodzimierska 16, stróż wskaże. 8494

Francuzka znajdzie tanie mieszkanie. Książęca 4, m. 15, od 4—5. 8606

Mieszkania mogące być ze storowaniem i usługą, przy samej stacji. Wiadomość w willi Anielin w Otwocku. 8278

Od kwietnia do wynajęcia 3 pokoje, przedpokój, kuchnia, alkowa, z wszelkiemi wygodami, na 3-m piętrze, od frontu. Nowolipie 25, mieszkania 9. 8003

Od 1-go lipca r. b. poszukuje się na szkołę prywatną 2-klasową mieszkania, składającego się z 4-ch pokojów w okolicach Twardej, Marjańskiej, Granicznej, Przechodniej. Oferty pod lit. S. M. przyjmuje kantor niniejszego pisma. 8141

Od 8-go kwietnia r. b. pokój z kuchnią, na dole. Freta № 58; tamże fortepian za rubli 30. 8381

Od 1-go lipca do wynajęcia pałacyk w ogrodzie, 4, może być 8 pokojów i w frontowym domu 2, 3, 4 pokoje z balkonami. Leszno № 80, przystanek tramwajowy. 8376

Potrzebne od 1 lipca mieszkanie suche, czyste, ciepłe, słoneczne, złożone 4—5 pokojów, kuchnia, wszelkiemi wygodami, jeżeli można łazienką, w porządnym domu, ładnem wejściem, nie wyżej 2-go piętra. Od Kredytowej do św. Aleksandra, włącznie z Marszałkowską, Nowym Światem. Oferty proszę z wymienieniem ceny: Marszałkowska 108, m. 15. 8535

Poszukuje się dwóch mieszkań w jednym domu, złożone jedno z pięciu pokojów, drugie z 4-ch, w okolicy placu św. Aleksandra. Oferty proszę nadsyłać pod adresem C. Ch. Hoża 5, m. 12. 8489

Potrzebne jest zaraz mieszkanie w okolicy Karmelickiej, Dzielnej lub Pawiej, złożone z 5-u pokojów, przedpokoju, kuchni i t. p. wygód. Oferty przyjmuje kantor Machczyńskiego, Ogrodowa 13. 8565

Pokój z zupełnie z oddzielnem wejściem, przyzwoicie umeblowany, z usługą i samowarem, w dobrym punkcie, potrzebny od 1 kwietnia. Oferty wraz z cenami proszę nadsyłać do kantoru Kurjera pod literami J. K. Z. 8r

Pokój duży i gabinet, umeblowane elegancko, usługa, samowar, do wynajęcia razem lub osobno, od 1 kwietnia. Sienna № 3, m. 6. 8585

Pokój kawalerski o trzech oknach, z osobnem wejściem do wynajęcia od kwartału. Piekarska № 9, m. 5. 8529

Pokój rs. 9, usługa, samowar. Leopoldyna, obok Alei Jerozolimskiej 33, m. 3. 837r

Pokój na 1-m piętrze, od frontu, przy familji, za rs. 6. Ulica Krzywe-Koło № 6. 8540

Pokój umeblowany, usługa, oddzielne wejście 8 rs. miesięcznie. Złota 60. 8581

Pokój duży od kwietnia, 6 miesięcznie. Solna 17, mieszkania 20. 8503

Pokój z meblami i usługą. Hoża № 7, mieszkania 53. 8567

Salon elegancko umeblowany, w każdym czasie do odnajęcia. Krak.-Przedm. 30, wiadomość u stróża. 8326

Sklep z całem urządzeniem, trzema gościnnemi pokojami, trzema wejściami i piwnicami, jest do wynajęcia od 1 kwietnia r. b. Wiadomość: Nowy-Świat 39. 8114

Sklep do wynajęcia zaraz, na kilka miesięcy za niską cenę. Nowy-Świat № 12. 7491

W pobliżu przystanku Jaktorów, drogi żelaznej Wiedeńskiej, o 4 wiorsty od Grodziska do wynajęcia w majątku Marona, na letnie mieszkanie dom bardzo wygodny w ogrodzie, sam w sobie, składający się z 4-ch pokojów, przedpokoju, spiżarni, kuchni, piwnicy, góry i altany w ogrodzie, w pobliżu rzeka, kąpiel i las sosnowy. wiadomość: ulica Bracka № 8, u stróża. 816

2 pokoje frontowe, pokój z kuchnią, suterena. Nowy-Świat 25. 8129

2 pokoje umeblowane z usługą, samowarem i całodziennem stołowaniem, każdy osobno lub wszystkie razem są do wynajęcia od 1 kwietnia r. b. Nowy-Świat № 38, 2-gie piętro, m. № 5. 8195

5 pokojów, przedpokój, kuchnia, wodociąg, do wynajęcia od 8 kwietnia. Nowy-Świat № 21. 8318

Doniesienia rozmaite.

Adres tanich firanek: Wielka 52. 8254

Akuszerka Dombrowicz, b. starsza przytułku położniczego, przyjmuje chore panie do siebie, jakteż zamówienia w miejscu i na wyjazd, róg Marszałkowskiej i Chmielnej 44, mieszkania 5. 241

Akuszerka A. M. przyjmuje osoby spodziewające się słabości i na kuracje. Ulica Elektoralna № 20. 8554

„Coquet" „Moniteur" „Saison" ceny podług kursów, abonować, nabywać. Kotecki. Orla № 12. 8531

Dla W. K. odpowiedź od N. Z. D. w Kurjerze. 8510

Dla Sewera list w wiadomem miejscu. 8504

Dla Skalpela list wysłany. 8584

„Exsiccator" zastępuje farby olejne, praktyczniejszy, tańszy. Broszury bezpłatnie. Ritter—Królewska. 791r

F. J. akuszerka b. etatowa przy szpitalu staroz. i przy oddziale chirurgicznym szpitala Ujazdowskiego. Chore znajdą pomoc bezpłatną od 9-ej do 11-ej rano, ulica Rymarska 16. 7327

Herbata chińska! Edward Coqui, Wierzbowa № 6. 8425

List dla Oskara złożony poste-restante Warszawa. 851r

Mamka prosto ze wsi, ze świeżym pokarmem, jest do umieszczenia, za rogatką Mokotowską № 4, wiadomość u stróża. 8479

Mops, suczka, w platerowanej obroży związanej pąsową aksamitką, zaginęła onegdaj na Chmielnej, zwrót za nagrodą. Bracka № 11, mieszkania 1. 8521

Nagrody rs. 10. W d. 20 b. m. zagubiono weksel wystawiony w hebrajskim języku przez Jankla Hubermana, na imię Dawida Salomona Hornsteina, na sumę 276 rubli i różne inne notatki. Uprasza się znalazcę o zwrót za powyższą nagrodą, do hotelu Paryzkiego pod № 11. 8564

Nauka robienia różnych serów, udzielana przez francuzką specjalistkę, przy mleczarni Foxal. 8280

Nowy-Świat № 61. Przyjmuje się kapelusze do ubierania i przerabiania, oraz pióra do prania i fryzowania, w sklepie galanteryjnym. 7850

Nagrody rs. 25 zapewnia się, za odprowadzenie na ulicę Widok 21, mieszkania 4, w godzinach rannych, wyżła cetra, całego czarnego, przed dziesięcioma dniami zaginionego. 8388

Od 3 rubli wykończam suknie damskie podług najświeższych modeli, uczę kroju systemem paryzkim. Uczennice zamiejscowe mogą mieć stancję i całodzienne utrzymanie. Stefanja K. Nowy-Świat № 40, 1-e piętro. 815r

Obiady prywatne. Widok № 13, mieszkania 9. 820r

Od Wymagającej Niezielińskiemu list wysłany Kijów poste-restante. 8505

Podaje do wiadomości JW. i W. właścicieli willi podmiejskich, iż podejmuję się planowania i urządzania parków, ogrodów i ogrodków w willach podmiejskich. Za praktyczność projektów i znajomości wymagań, poręcza moja wieloletnia praca. Łaskawe oferty proszę składać w składzie materjałów aptecznych p. Ludwika Spiess i Syna, na placu Teatralnym, obok kościoła PP. Kanoniczek. Ogrodnik Feliks Kołaczkowski. 7877

Pierwszy kaucjonowany kantor mamek zatwierdzony przez władzę lekarską. Zgoda № 6. 5823

Reparuje polituruje meble, antyki, fortepiany, melodykony dobrze, tanio. Solna № 16, mieszkania 5, na piętrze. 6911

Strojenie i reparacje fortepianów przyjmuje po cenach umiarkowanych. Wiadomość: ulica Leszno № 71, w sklepie spożywczym. 8573

Tapicer zakłada firanki po 15 kop., a także przyjmuje różne przeróbki mebli i opakowanie mebli po cenach bardzo nizkich. Żelazna № 30, mieszkania 4. 8528

Tanio rs. 2, za robotę eleganckiej sukni. Zgoda 5—28, 1-e piętro. 8597

Wyuczam kroju sukien za rs. 6, oraz przyjmuje suknie i okrycia, po bardzo przystępnej cenie. „Helena." Nowy-Świat № 26, mieszkania 10. 5339

Wielka wyprzedaż towarów wysortowanych jako to: talerzy, półmisków i różnych naczyń stołowych z porcelany, fajansu i majoliki, talerzy granitowych, kamiennych nie tłukących się, kieliszków, szklanek, karafek, koszy do ciast, serwisów stołowych do octu i oliwy, do umywalni, wazonów, doniczek do kwiatow, bukietów Makarta; lamp salonowych, biurowych wiszących, ściennych, świeczników, kandelabrów, żyrandoli bardzo tanio. Wyprzedaż trwa nieprzerwanie codziennie i każdej niedzieli do Wielkiej-Nocy w magazynie lamp pod firmą W. Podgórski, ulica Rymarska 5—7, w Warszawie. F. Kozłowski. 735r

Wyżymaczki specjalnie reparuję najtaniej, z gwarancją roczną. Fabryka galanterji metalicznej Emanuela Gołaszewskiego. Chłodna № 21. 7382

Ważne dla dam. Panna z pierwszorzędnego magazynu mód przyjmuje roboty u siebie, do 10-ej rano i od 8-ej wieczorem. Hortensja № 3, m. 15. 7851

Zegarek złoty damski, z dwiema kopertami zgubiono na cmentarzu ewangielickim w dniu 19 marca wieczorem o godzinie 5-ej, odnieść proszę na ulicę Ogrodową № 13, mieszkania № 1, za nagrodą. 8399

Zawiadamiam wszystkie panie, piszące do „Łukasza w Zawierciu", że z powodu zawiązania już korespondencji z jedną osobą, na wszystkie inne listy odpowiadać nie będę. Fotografja Hali zostanie zwróconą poste-restante. 8511

Znalazca zgubionej wczoraj sztuczki na kamizelkę żółtego koloru, raczy oddać ją biednemu czeladnikowi krawieckiemu, ul. Chłodna № 66, do krawca. 8532

Zginęła suka mops, w piątek, ogonek obcięty. Uprasza się odprowadzić za nagrodą ulica Grzybowska № 2. Michalska. 8558

Zostawiono w dorożce paczkę dziecinnych rzeczy, proszę oddać za nagrodą na Miodowej № 19, stróż wskaże. 8555

W drukarni Kurjera Warszawskiego.—Plac Teatralny Nr 473c (nowy 9). Дозволено Цензурою Варшава 10 (22) Марта 1890 г.
Redaktor Franciszek Olszewski.—Wydawcy: Wacław Szymanowski i Antoni Pietkiewicz (Adam Pług).